

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

W: mope.gov.si

Sofinancira
Evropska unija

Št.: 545-28/2025-2570-1

**PROGRAM FINANČNIH SPODBUD
za naložbe v podporo regijam in območjem,
odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri
pravičnega, zelenega prehoda
v obdobju 2024–2030**

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

mag. Bojan Kumer
Minister

Ljubljana, junij 2025

Verzija 1.0

KAZALO

Uvod	1
1 Nacionalni strateški kontekst	2
2 Vizija, namen in cilji Programa	8
2.1 Vizija Programa	8
2.2 Namen in cilji Programa	8
3 Pravne podlage in dokumenti	9
4 Splošni pogoji in merila za dodeljevanje spodbud	10
4.1 Splošni pogoji in merila za dodeljevanje spodbud v okviru Sklada za pravični prehod	10
4.2 Splošni pogoji za dodeljevanje spodbud v okviru Sklada za modernizacijo	11
5 Državne pomoči	11
5.1 Pomoč za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika	12
6 Upoštevanje »načela, da se ne škoduje bistveno«	12
7 Spodbude iz sredstev Sklada za pravični prehod	14
7.1 Predstavitev Sklada za pravični prehod	14
7.2 Postopek dodeljevanja spodbud	15
7.3 Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	15
7.4 Dodatna merila za ocenjevanje	16
7.5 Opis ukrepov v okviru Sklada za pravični prehod	16
8 Spodbude iz sredstev Sklada za modernizacijo	23
8.1 Predstavitev Sklada za modernizacijo	23
8.2 Postopek dodeljevanja spodbud	24
8.2.1 Prva faza postopka dodeljevanja spodbud - izvedba javnega poziva	25
8.2.2 Postopek do prejema odločitve Komisije o izplačilu	27
8.2.3 Druga faza postopka dodeljevanja spodbud – neposredna potrditev projektov/naložb	28
8.3 Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	28
8.4 Dodatna merila za ocenjevanje	29
8.5 Opis ukrepov v okviru Sklada za modernizacijo	29
9 Komplementarno financiranje v podporo zelenemu prehodu	34
10 Sprotno spremljanje izvajanja Programa in spremembe Programa	35
11 Kontaktna točka za izvajanje in spremljanje Programa	35
Priloge	36

Uvod

V skladu s prvim odstavkom 136. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 38/24) (v nadaljnjem besedilu: EZ-2) lahko država z namenom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečanja energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije v bruto rabi končne energije ter celovitega energetskega prestrukturiranja dodeljuje finančne spodbude za spodbujanje različnih naložb in aktivnosti, neposredno povezane s temi naložbami, ki pomenijo:

1. podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika,
2. modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti za pospeševanje zelenega prehoda,
3. komplementarno financiranje v podporo zelenemu prehodu.

Pri finančnih spodbudah za naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika se v skladu z Uredbo (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod zasleduje specifični cilj Sklada za pravični prehod, ki se izvaja v okviru evropske kohezijske politike za obdobje 2021–2027. Pri finančnih spodbudah za naložbe v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti se zasledujejo cilji Sklada za modernizacijo, ki je v skladu s členom 10d Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES vzpostavljen za obdobje 2021–2030 in se financira s prodajo pravic do emisije toplogrednih plinov na dražbi. V skladu s tretjim odstavkom 138. člena EZ-2 lahko država zagotovi komplementarno financiranje naložb v podporo zelenemu prehodu, in sicer tistih naložb, ki so bile izbrane ali visoko ocenjene v okviru centraliziranih ali decentraliziranih izbornih postopkov dodeljevanja evropskih ali nacionalnih sredstev.

S predmetnim programom Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, kot izvajalec postopkov dodeljevanja finančnih spodbud iz 137. in 138. člena EZ-2, podrobneje predpisuje oblike spodbud, način dodeljevanja spodbud, pogoje in merila za njihovo dodelitev, upravičence, vrste upravičenih stroškov in najvišji delež sofinanciranja po posameznih vrstah ukrepov glede na veljavna pravila o državnih pomočeh. Ministrstvo lahko v posameznem postopku dodeljevanja spodbud (npr. javni razpis, javni poziv ali neposredna potrditev projekta) opredeli dodatne pogoje in merila za njihovo dodelitev. Pri tem upošteva veljavne predpise na področju javno-finančne zakonodaje ter pravila in postopke iz predpisov, ki veljajo za izvajanje evropske kohezijske politike, oziroma iz predpisov, ki veljajo za Sklad za modernizacijo.

1 NACIONALNI STRATEŠKI KONTEKST

Slovenija je sprejela posodobljeni celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije za obdobje 2021–2030, ki je zvišal cilje na področju obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE) – vsaj 33-odstotni delež OVE v končni rabi energije do leta 2030, vsaj 55-odstotni delež OVE v proizvodnji električne energije in vsaj 26-odstotni delež OVE v prometu. Eden od podnebnih ciljev Slovenije je zmanjšanje skupnih emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2033 v primerjavi z ravnmi iz leta 2005, kar naj bi se doseglo predvsem s pomočjo razgradnje vseh premogovnih enot najkasneje do leta 2033, v skladu z načeli pravičnega prehoda. Prej omenjeni cilji zmanjšanja emisij so usklajeni s ciljem Slovenije, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost v Sloveniji. Pri doseganju teh ciljev pa se država sooča z več izzivi, pri čemer so v ospredju zlasti izzivi na področju energijskih sistemov in energetske učinkovitosti, ki so povzeti v nadaljevanju.

Glavni izzivi Slovenije na področju energijskih sistemov in energetske učinkovitosti

a) Zaostanek pri odpravi ozkih grl in vzpostavitvi pametnih sistemov električnega distribucijskega in prenosnega omrežja

Za doseg ambicioznih ciljev energetske in podnebne politike mora Slovenija vzpostaviti pogoje za pospešen razvoj prenosnega in distribucijskega omrežja električne energije (vključno z zagotavljanjem potrebnih finančnih sredstev) za njegovo večjo trdnost, odpornost proti motnjam, napredek in izkoriščanje fleksibilnosti virov in obremenitev, saj takšno omrežje predstavlja temelj prihodnjega prehoda v podnebno nevtralno družbo. Tako prenosno kot distribucijsko omrežje pa se soočata s številnimi izzivi in ovirami pri posodabljanju in krepitvi omrežij.

Povpraševanje po električni energiji v slovenskem prenosnem omrežju se bo v letu 2032 predvidoma povečalo na 14,6 TWh. Čeprav so obratovalni ukrepi lahko predhodna alternativna rešitev pred okrepitevijo omrežja za zagotovitev varnega in zanesljivega delovanja omrežja, ne morejo pokriti naraščajočega povpraševanja po električni energiji. Načrtovati in izvesti je treba naložbe v različne dele slovenskega prenosnega omrežja, ki bodo zagotavljale ustrezne prenosne zmogljivosti ter zanesljivo in visokokakovostno oskrbo končnih uporabnikov z električno energijo. Analiza obremenitve prenosnega omrežja, predstavljena v zadnjem desetletnem razvojnem načrtu prenosnega omrežja, kaže, da so med najbolj obremenjenimi povezovalni daljnovodi. Visoke obremenitve se pojavljajo tudi na nekaterih delih 110 kV prenosnega omrežja (ELES, d.o.o.). Podobno stanje je na distribucijskem omrežju, kjer je za naslednjih 10 let ocenjeno, da so potrebne naložbe v omrežje v skupni višini 3,534 milijona EUR. Glavnino teh naložb predstavljajo naložbe v nizkonapetostno in srednjenapetostno omrežje (72 %), delež naložb v 110 kV objekte znaša 12 %, delež naložb v sekundarno opremo pa predstavlja 8 % vseh naložb. Učinki teh naložb se bodo pozitivno odrazili v zmanjšanju ranljivosti omrežja zaradi negativnih vremenskih vplivov (npr. pri izvedbi podzemnega omrežja) (ELES, d.o.o.). Z obnovo, rekonstrukcijo, nadgradnjo in razširitvijo prenosnega in distribucijskega omrežja se lahko pospeši integracija večjega števila proizvodnih naprav OVE in toplotnih črpalk, skupaj s hitrejšim razvojem in uvajanjem e-mobilnosti v prometnem sektorju.

b) Naraščanje rabe energije in prepočasno zmanjševanje emisij toplogrednih plinov v prometnem sektorju

Direktiva o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov je zavezala Slovenijo k doseganju 25-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v bruto končni rabi energije za leto 2023, kar je Slovenija tudi dosegla. V sektorju električne energije se je delež OVE na letni ravni leta 2023 povečal za 4,88 odstotne točke, na 41,89 %, predvsem zaradi velikega porasta proizvodnje v sončnih elektrarnah (za 52,48 %). Tudi delež OVE v sektorju prometa se je povečal za 2,19 odstotne točke, na 10,02 %. Celotna poraba energije v prometu se je po dolgih letih naraščanja zmanjšala za 6,12 %, po drugi strani pa sta se povečali poraba obnovljive električne energije v cestnem prometu (za 49,09 %) in poraba biogoriv (za 19,86 %) (SURs).

Med drugim je v letu 2023 v Sloveniji v vseh vrstah prometa nastalo kar 42,2 % vseh emisij CO₂, kar je za 16,6 % več kot leto poprej (SURS). V zadnjih letih narašča tudi rast cestnega tovornega prometa, posebno tranzitnega. Slovenija mora zato še naprej intenzivno izvajati aktivnosti za zmanjševanje rasti osebne potniškega in tovornega prometa ter usmerjati prometne tokove na prevozna sredstva z alternativnim, okolju bolj prijaznim pogonom. Pri tem je ključnega pomena postopno zmanjševanje rabe energije zlasti v cestnem prometu, spodbujanje javnega potniškega prometa in prehod na brezemisijsko mobilnost.

c) Odvisnost Slovenije od uvoza energentov in zaostanek pri izgradnji lastnih proizvodnih kapacitet iz obnovljivih virov energije

Slovenija nima lastnih virov fosilnih goriv, zato je oskrba prebivalstva in delovanje gospodarstva odvisna od uvoza energentov, ki je izpostavljen različnim, v zadnjem času zlasti geopolitičnim tveganjem. Ključno je izkoristiti ves potencial za OVE, s ciljem doseganja čim večjega deleža samozadostnosti. Uresničevanje nacionalnih ciljev OVE je v Sloveniji močno zaznamovano s pravnimi in upravnimi ovirami za uporabo OVE ter z zavračanjem zelenega prehoda lokalnega prebivalstva. Dolgotrajna in pogosto zahtevna prostorska načrtovanja, okoljske presoje in upravni postopki izdaje dovoljenj, poleg drugih izzivov, povezanih z upravno usposobljenostjo in strateškim načrtovanjem, so povzročili prepočasno uvajanje OVE – tudi zaradi navedenega je Slovenija cilj 25-odstotnega deleža OVE v končni bruto porabi, ki je bil načrtovan za leto 2020, dosegla šele leta 2023.

Pri odvisnosti od rabe uvoženega zemeljskega plina je kritično izpostavljena predvsem slovenska industrija, ki jo zaznamuje visok delež energetske intenzivne industrije in porabi približno 75 % plina, ter večji sistemi daljinskega ogrevanja, kjer plin prav tako predstavlja ključen energent glede na obseg proizvodnje toplote za ogrevanje. Slovenska industrija in največji sistemi daljinskega ogrevanja morajo, kolikor je tehnično in hitro mogoče, izvesti prehod na druge zanesljive, zlasti obnovljive vire energije, za kar so nujna potrebna vlaganja v razogljichenje energetske infrastrukture in oskrbe v industriji in sistemih DO.

d) Pomanjkanje sredstev in zagotavljanje komplementarnosti pri dodeljevanju sredstev za investicijska vlaganja na področju energije

Kljub številnim finančnim mehanizmom, ki omogočajo preusmeritev in koriščenje evropskih in nacionalnih javnih sredstev v naložbe na področju energije, pa so nekateri med njimi zagnali šele v času energetske krize in negotovih geopolitičnih razmer v svetu. Na področju energetske infrastrukture so potrebna investicijska vlaganja običajno večja, dolgotrajnejša in zahtevajo konsistenten, stalni vir skozi daljše časovno obdobje. Prav ustrezno dolgo časovno obdobje za izvedbo tovrstnih reform in naložb se je izkazalo kot šibka točka Mehanizma za okrevanje in odpornost ter pobude REPowerEU, ki v so nezavidljiv položaj potisnile tako investitorje kot tudi izvajalce ukrepov, saj se izvajanje nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost zaključi v sredini leta 2026. Nekoliko ugodnejšo časovnico ponuja nova finančna perspektiva v okviru izvajanja evropske kohezijske politike (do konca 2029), v okviru katere so razpoložljiva tudi sredstva Sklada za pravični prehod, a je programska neprilagojenost aktualnim razmeram na energetskem trgu rezultirala v potrebnih spremembah in prilagoditvah operativnih programov držav članic, tudi s preusmeritvijo dela kohezijskih sredstev v ukrepe na področju energije (zlasti področje elektroenergetskega omrežja). Na področju energije se z letom 2024 v Sloveniji izvaja tudi dodeljevanje sredstev Sklada za modernizacijo, a je zaradi specifičnosti mehanizma, kjer se sredstva sklada državi članici upravičenki dodelijo periodično in na podlagi na dražbi prodanih emisijskih kuponov, dodeljevanje razpoložljivih sredstev za večje naložbe nepredvidljivo in postopno. Za države članice, ki tako kot Slovenija koristijo sredstva vseh navedenih finančnih mehanizmov, je zagotavljanje komplementarnosti ukrepov, reform in naložb med različnimi finančnimi mehanizmi oteženo, saj ima vsak mehanizem svoje cilje, časovni okvir, pravila in v veliki večini deluje povsem neodvisno od drugih mehanizmov.

Ključni nacionalni strateški dokumenti

Skladno z Uredbo EU 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2018/1999) je Vlada Republike Slovenije 18. decembra 2024 sprejela **Posodobljeni Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: NEPN 2024)**², ki predstavlja ključno strateško podlago za načrtovanje predmetnega programa. Z NEPN 2024 se je nadomestil prvi Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije³ (v nadaljnjem besedilu: NEPN), sprejet februarja 2020. NEPN in NEPN 2024 sta bila pripravljena v skladu z določbami Uredbe (EU) 2018/1999 in med drugim vsebujeta tudi politike in ukrepe za doseganje nacionalnih energetskih in podnebnih ciljev do leta 2030, vključno z doseganjem nacionalnega prispevka k zavezujočemu cilju na ravni Unije do leta 2030 za OVE ter ukrepi, značilnimi za posamezne sektorje in tehnologije. NEPN 2024 za obdobje do leta 2030 (s pogledom do 2040) določa cilje, politike in ukrepe na petih razsežnostih energetske unije: razogljičenje (emisije toplogrednih plinov (v nadaljnjem besedilu: TGP) in obnovljivi viri energije), energetska učinkovitost, energetska varnost, notranji trg ter raziskave, inovacije in konkurenčnost. V skladu z določbami Uredbe (EU) 2018/1999 je treba nacionalne energetske in podnebne načrte posodobiti vsakih pet let.

Glavni cilj NEPN 2024 je doseči vsaj 33-odstotni delež OVE v končni rabi energije do leta 2030, med drugim pa:

- vsaj 55-odstotni delež rabe energije v stavbah iz OVE,
- vsaj 30-odstotni delež OVE (vključno z odvečno toploto) v industriji,
- vsaj 55-odstotni delež OVE v proizvodnji električne energije,
- vsaj 45-odstotni delež pri ogrevanju in hlajenju,
- vsaj 26-odstotni delež v prometu.

Državni zbor Republike Slovenije je dne 13. julija 2021 potrdil **Resolucijo o dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050**⁴ (v nadaljnjem besedilu: **ReDPS50**). Slovenija si s podnebno strategijo zastavlja jasen cilj do leta 2050 doseči neto ničelne emisije oziroma podnebno nevtralnost. Strategija temelji na načelih zmanjševanja emisij TGP, učinkovite rabe energije (v nadaljnjem besedilu: URE) in zmanjševanja porabe energije, podnebne pravičnosti, pravičnega prehoda in znanstvenih dognanj. Gre za strateški dokument brez ukrepov, medtem ko je akcijski načrt za izvajanje podnebne strategije do leta 2030 NEPN 2024. Vizija strategije je, da bo Slovenija leta 2050 podnebno nevtralna in na podnebne spremembe odporna družba na temeljih trajnostnega razvoja, ki bo učinkovito ravnala z energijo in naravnimi viri ob hkratnem ohranjanju visoke stopnje konkurenčnosti gospodarstva. Družba bo temeljila na ohranjeni naravi, krožnem gospodarstvu, obnovljivih in nizkoogljičnih virih energije, trajnostni mobilnosti, lokalno pridelani zdravi hrani.

Podlaga za načrtovanje predmetnega programa sta tudi oba ključna razvojna načrta elektroenergetskega omrežja v Republiki Sloveniji. **Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije za obdobje 2025–2034**⁵ (ELES, d.o.o.) opredeljuje potrebna vlaganja v prenosno omrežje v naslednjih desetih letih, ki bodo zagotovila ustrezno prenosno zmogljivost prenosnega omrežja Republike Slovenije in zanesljivost njegovega obratovanja. Pri tem bo poudarek vlaganj predvsem na

¹ Zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652; dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:02018R1999-20231120>

² Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn2024_final_dec2024.pdf

³ Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf

⁴ Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/redps50/redps50_dz_jul2021.pdf

⁵ Dostopno na: https://www.eles.si/Portals/0/ELES_RNPS-digital_spreads_1.pdf

okrepitvi 220 kV in 110 kV omrežij, s katerimi se bodo končale določene odprte napajalne zanke, dodale nove razdelilne transformatorske postaje in omogočilo večjo absorpcijsko sposobnost za OVE, ne samo prenosnega omrežja, ampak tudi distribucijskih omrežij in druge obnovitvene aktivnosti za nadaljnje zagotavljanje visoke razpoložljivosti prenosne infrastrukture v sklopu zelenega prehoda. Za integracijo novih proizvodnih virov OVE bo tako treba vlaganja okrepiti tudi na distribucijskem omrežju, kot je to načrtovano v **Razvojnem načrtu distribucijskega sistema električne energije v Republiki Sloveniji od leta 2023 do leta 2032**⁶ (ELES, d.o.o.), s katerim Slovenija sledi smernicam Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) v smeri zniževanja emisij TGP ter zmanjševanja rabe energije oziroma povečevanja zmožnosti integracije razpršene OVE proizvodnje v omrežje. Omrežje bo treba ojačati tudi zaradi brezogljikne mobilnosti in vedno večje uporabe toplotnih črpalk, ki nadomeščajo rabo fosilnih virov za ogrevanje. Distribucijski sistem pa mora na poti v podnebno nevtralno EU ohraniti varnost in zanesljivost oskrbe z energijo. Vsebinski razvojni načrt distribucijskega sistema tako vključuje izzive, ki jih prinašajo razogljičenje, decentralizacija proizvodnje in množična uvedba elektrifikacije oziroma raba elektrike kot glavnega energenta v prometu in ogrevanju.

V mesecu januarju leta 2022 je bila sprejeta **Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda**⁷, ki je leto 2033 določila kot leto prenehanja rabe premoga za proizvodnjo električne energije v Sloveniji in strategijo pravičnega prehoda dveh slovenskih regij, ki sta močno zaznamovani s premogovništvom, Savinjsko-Šaleške (v nadaljevanju: SAŠA) regije in Zasavske regije. S tem bo Slovenija naredila pomemben korak k podnebno nevtralni družbi, vso proizvodnjo, ki jo trenutno zagotavlja Termoelektrarna Šoštanj (v nadaljevanju: TEŠ) in predstavlja eno tretjino domače proizvodnje, pa v izjemno ambiciozni časovnici nadomestiti z brezogljiknimi viri.

Vlada je septembra 2022 sprejela tudi **Dolgoročni časovni načrt za doseganje ciljev spodbujanja proizvodnje in rabe obnovljivih virov energije za pet let v Sloveniji**⁸, v katerem je opredeljena pričakovana dodelitev finančnih podpor iz prispevka za OVE, je pa obenem celovit pregled vseh razpoložljivih ukrepov in spodbud iz različnih virov. Namen dokumenta je, da se strateško usmerja in načrtuje raba razpoložljivih sredstev za spodbujanje OVE.

Vlada Republike Slovenije je leta 2015 sprejela **Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji do leta 2030**⁹, čemur je sledil sprejem **Resolucije o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030**¹⁰ (v nadaljnjem besedilu: ReNPRP30), ki je izvedbeni dokument ukrepov strategije. ReNPRP30 predvideva tudi spodbujanje uporabe vozil na alternativna goriva in izgradnjo omrežja polnilnih oziroma oskrbovalnih postaj. Vlada Republike Slovenije je oktobra 2017 sprejela **Strategijo na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji**¹¹, ki se osredotoča na električna vozila in hibridna vozila ter prednostne ukrepe, med katerimi so finančne spodbude in sofinanciranje gradnje ustrezne infrastrukture za alternativna goriva, finančne spodbude za nakup vozil na alternativna goriva, oprostitve posebnih dajatev za električna vozila, brezplačno parkiranje in drugi podobni ukrepi. Obe področni strategiji in ReNPRP30 se bodo v skladu z 42. členom Zakona o celostnem prometnem načrtovanju (Uradni list RS, št. 130/22 in 22/25)¹² prenovili in uravnotežili v okviru enotne

⁶ Dostopno na: https://www.eles.si/Portals/0/ELES_RNDS_celota_digital_spreads_1.pdf

⁷ Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/premog_izhod/strategija_prem_vlada_jan202.pdf

⁸ Dostopno na: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dcn_ove/dcn_ove_sep2022.pdf

⁹ Dostopno na: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/Mzi/Dokumenti/Strategija-razvoja-prometa-v-Republiki-Sloveniji-do-leta-2030.pdf>

¹⁰ Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO115>

¹¹ Dostopno na:

<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOPE/TRAJNOSTNA-MOBILNOST-STMPP/Alternativna-goriva/Strategija-na-podrocju-razvoja-trga-za-vzpostavitev-ustrezne-infrastrukture-v-zvezi-z-alternativnimi-gorivi-v-prometnem-sektorju-v-Republiki-Sloveniji.pdf>

¹² Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8607>

strateške podlage, t. j. Državne celostne prometne strategije (v nadaljnjem besedilu: DCPS). DCPS bo različne izzive prometne politike urejala v skladu z načelom celostnega prometnega načrtovanja in v skladu s cilji trajnostnega razvoja, gospodarske blaginje, socialne povezanosti in varstva okolja, pri čemer bo poseben poudarek dan trajnostnim oblikam mobilnosti, zlasti brezemisijski mobilnosti.

Ključna nacionalna zakonodaja

Pri pripravi predmetnega programa so bile upoštevane naslednje ključne zakonodajne podlage:

- **Energetski zakon (Uradni list RS, št. 38/24; v nadaljnjem besedilu: EZ-2)**¹³ določa načela in ukrepe upravljanja energetske politike, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) in energetske inšpekcije, opredeljuje energetska infrastrukturo in njeno gradnjo ter vzdrževanje, postopke dodeljevanja spodbud in ureja nekatera druga skupna vprašanja na področju energetike.
- **Zakon o infrastrukturi za alternativna goriva in spodbujanju prehoda na alternativna goriva v prometu (Uradni list RS, št. 62/23)**¹⁴ določa pravila za načrtovanje nacionalnega okvira politike za razvoj infrastrukture za alternativna goriva v prometu, cilje za vzpostavitev zadostne infrastrukture za alternativna goriva v prometu za cestna vozila, mirujoče zrakoplove in plovila, ureja vzpostavitev in delovanje gospodarske javne službe zagotavljanja in upravljanja podporne infrastrukture ter priključnih zmogljivosti na polnilnih parkih visokih moči za hitro polnjenje skupne izhodne moči vsaj 3 MW, obveznosti upravljavcev polnilnih in oskrbovalnih mest, tehnične zahteve v zvezi z vzpostavljanjem, delovanjem in vzdrževanjem infrastrukture za alternativna goriva v prometu in zahteve v zvezi z informacijami za uporabnike, način in postopke za registracijo infrastrukture za alternativna goriva v prometu in vodenje evidenc, vire in načine financiranja ukrepov za spodbujanje prehoda na alternativna goriva ter vzpostavitev in delovanje centra za spodbujanje prehoda na alternativna goriva v prometu.
- **Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25)** določa udeležence evropske kohezijske politike za doseganje cilja naložbe za rast in delovna mesta ter njihove naloge, načrtovanje evropske kohezijske politike, način izbora operacij in njihovo potrjevanje ter izvajanje operacij, kot jih določajo evropske zakonodajne podlage za izvajanje in porabo sredstev evropske kohezijske politike za Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad plus, Kohezijski sklad in Sklad za pravični prehod.

V času priprave programa je v sprejemanju še nekaj zakonov, ki predstavljajo pravni okvir za izvajanje ukrepov, ki bodo financirani iz Sklada za pravični prehod oziroma Sklada za modernizacijo, in sicer:

- **Podnebni zakon**, ki bo določal politike in ukrepe za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in prilagajanje podnebnim spremembam, način spremljanja stanja in informacij o podnebnju ter ekonomske in finančne instrumente, hkrati pa v slovenski pravni red celovito prenesel določbe Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (v nadaljnjem besedilu: ETS direktiva), ki med drugim predstavlja pravno podlago za dodeljevanje sredstev Sklada za modernizacijo;
- **Zakon o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje in Zakon o razvojnem prestrukturiranju Savinjsko-Šaleške premogovne regije**, ki bosta ključni podlagi za gospodarsko in energetska prestrukturiranje regije, doseganje socialne kohezije in vključenosti ter okoljsko

¹³ Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8855>

¹⁴ Dostopno na: <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8771>

prestrukturiranje v smeri trajnosti, vse to po načelih pravičnega prehoda in s pomočjo razvojnih sredstev, kot so sredstva Sklada za pravični prehod.

Programske podlage v okviru evropske kohezijske politike

V okviru izvajanja evropske kohezijske politike teče programsko obdobje 2021–2027, v okviru katerega Slovenija izvaja že tretji program evropske kohezijske politike, v okviru katerega je razpoložljivih približno 3,2 milijarde evrov evropskih kohezijskih sredstev v obdobju do leta 2027, z možnostjo koriščenja do leta 2029. Sredstva evropske kohezijske politike so v obdobju 2021–2027 na nacionalni ravni načrtovana v okviru enega Programa, v katerega so vključeni štirje skladi: Kohezijski sklad (KS), Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Evropski socialni sklad plus (ESS), Sklad za pravični prehod (SPP).

Vlogo organa upravljanja za **Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji**¹⁵ (v nadaljnjem besedilu: PEKP 2021–2027) opravlja Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, vlogo posredniških teles opravljajo ministrstva, med njimi tudi Ministrstva za okolje, podnebje in energijo. Ključna naloga posredniških teles je priprava in izvajanje izbora operacij (javnih razpisov oziroma neposrednih potrditev programov ali projektov) vključno s skrbništvom in preverjanjem pravilnosti ter učinkovitosti porabljenih sredstev. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v izvajanje PEKP 2021–2027 vključeno v okviru treh ciljev politike:

- Cilj politike 2: Bolj zelena, nizkoogljična Slovenija,
- Cilj politike 3: Bolj povezana Slovenija
- Cilj politike 6: Slovenija za pravični prehod.

Za koriščenje sredstev Sklada za pravični prehod v okviru Cilja politike 6: Slovenija za pravični prehod sta bila pripravljena dva območna načrta za pravični prehod, in sicer **Območni načrt za pravični prehod Savinjsko-Šaleške premogovne regije** (v nadaljnjem besedilu: ONPP SAŠA) in **Območni načrt za pravični prehod Zasavske premogovne regije** (v nadaljnjem besedilu: ONPP Zasavje), ki ju je Evropska komisija dne 12. 12. 2022 z izdajo izvedbenega sklepa odobrila skupaj z odobritvijo PEKP 2021–2027.

V okviru predmetnega Programa se izvajajo ukrepi in aktivnosti, ki bodo prispevali k ciljem obeh ONPP, in sicer v okviru:

a) ONPP SAŠA:

- SC 1: Pravični energetski prehod SAŠA regije (preurejena energetska lokacija z uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij, ki bodo omogočile prestrukturiranje regijskega gospodarstva in razogljičenje regije, preurejeni sistemi daljinskega ogrevanja, večji delež proizvodnje in rabe OVE v regiji, vključno s skladiščenjem, manjša poraba energije v vseh sektorjih);
- SC 4: Postopna sanacija in revitalizacija prostorsko in okoljsko degradiranih območij (zagotovljena rekonstrukcija, razgradnja in spremenjena namembnost objektov ter preurejena okoljsko in prostorsko degradirana območja, povezana s premogovništvom in rabo premoga);

b) ONPP Zasavje:

- SC 1: Razogljičenje regije (večji delež proizvodnje in rabe OVE v regiji, vključno s skladiščenjem, manjša poraba energije v gospodarstvu in gospodinjstvih zaradi URE, varna razgradnja in spremenjena namembnost objektov ter preurejena prostorsko in okoljsko degradirana območja, povezanih s premogovništvom in rabo premoga).

¹⁵ Dostopno na: <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2024/11/sfc2021-PRG-2021SI16FFPR001-2.0.pdf>

2 VIZIJA, NAMEN IN CILJI PROGRAMA

2.1 Vizija Programa

Program finančnih spodbud v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030 (v nadaljnjem besedilu: Program) zasleduje evropske in nacionalne pravne, strateške in programske podlage za podporo naložbam na področju pravičnega, zelenega prehoda in hkrati upošteva nacionalni strateški kontekst:

Vizija Programa je pospešen prehod Slovenije k podnebni nevtralnosti, z osredotočenjem vlaganj v energijske sisteme, ki so ključnega pomena za širitev proizvodnih kapacitet obnovljivih virov energije, vključno z vodikom, ter zagotavljanje energetske učinkovitosti, zlasti v sektorjih ogrevanja in prometa.

2.2 Namen in cilji Programa

Namen Programa je zagotoviti celovit in učinkovit programski okvir za dodeljevanje finančnih spodbud za pravočasno podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, za modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti za pospeševanje zelenega prehoda ter za komplementarno financiranje naložb v podporo zelenemu prehodu, ki se bodo dodeljevale na podlagi EZ-2.

Ključna cilja Programa sta:

- ✓ pravočasna dodelitev in izplačilo sredstev Sklada za pravični prehod za projekte, ki imajo s strateško in programsko podlago v ONPP SAŠA, ONPP Zasavje in Programu, in sicer v skladu z roki, opredeljenimi v pravnih in drugih podlagah za izvajanje evropske kohezijske politike;
- ✓ pravočasna dodelitev in izplačilo sredstev Sklada za modernizacijo za naložbe v okviru potrjenih shem naložb oziroma posameznih projektov, in sicer v skladu z roki, opredeljenimi v pravnih in drugih podlagah za izvajanje Sklada za modernizacijo.

Kazalnika rezultata Programa sta:

- do 31. decembra 2029 dodeliti in izplačati 80 % razpoložljivih sredstev Sklada za pravični prehod za projekte, ki imajo podlago v Programu;
- do 31. decembra 2030 dodeliti 80 % razpoložljivih sredstev Sklada za modernizacijo v okviru potrjenih posamičnih naložb oziroma shem naložb.

V okviru Programa so opredeljeni posamezni ukrepi oziroma naložbe, ki so lahko predmet podpore na podlagi 137. in 138. člena EZ-2, predpisane oblike in način dodeljevanja finančnih spodbud, opredeljeni pogoji in merila za dodeljevanje finančnih spodbud ter upravičenci in vrste upravičenih stroškov naložb, ki so predmet podpore, določene vrste, intenzivnosti in zgornje meje višine pomoči v skladu s pravili o državnih pomočeh in pravnimi podlagami za dodeljevanje državnih pomoči ter ocenjena predvidena finančna sredstva in viri financiranja za dodeljevanje predmetnih spodbud.

Ukrepi oziroma naložbe, v katere Slovenija usmerjeno dodeljuje sredstva Sklada za pravični prehod in Sklada za modernizacijo, predstavljajo ukrepi na področju:

- a) razogljichenja proizvodnje električne energije in zmanjšanja odvisnosti od uvoza fosilnih goriv s postopnim opuščanjem rabe premoga in prestrukturiranjem premogovnih regij v skladu z načelom pravičnega prehoda;

- b) povečanja proizvodnje in rabe električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z obnovljivim vodikom;*
- c) optimizacije ter povečanja energijske učinkovitosti omrežij daljinskega ogrevanja in hlajenja s prestrukturiranjem na obnovljive vire energije;*
- d) zmanjšanja porabe energije na podlagi energetske učinkovitosti, zlasti v sektorjih industrije, prometa, stavb in odpadkov;*
- e) modernizacije elektroenergetskih omrežij, vključno z upravljanjem na strani povpraševanja, shranjevanjem energije ter povečanjem povezav med državami članicami in*
- f) vzpostavitve in širitve infrastrukture za brezemisijско mobilnost v vseh prometnih načinih.*

3 PRAVNE PODLAGE IN DOKUMENTI

Za dodeljevanje spodbud iz sredstev Sklada za pravični prehod predstavlja ključno pravno podlago Uredba (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2021/1056), ki opredeljuje vsebino območnih načrtov za pravični prehod (v nadaljnjem besedilu: ONPP), ki predstavljajo programsko podlago za dodelitev sredstev Sklada za pravični prehod. Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: EK) je z izdajo izvedbenega sklepa o odobritvi Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji z dne 12. 12. 2022 odobrila tudi območna načrta za obe slovenski premogovni regiji, in sicer za Savinjsko-Šaleško (SAŠA) in Zasavsko regijo. Izvedbeni sklep omogoča črpanje sredstev za prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda. Pravna podlaga za porabo sredstev Sklada za pravični prehod je tudi Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2021/1060), ki predstavlja osnovno pravno podlago za izvajanje programov v okviru evropske kohezijske politike.

Za dodeljevanje spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo sta ključni evropski pravni podlagi Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES, vključno z njenimi spremembami¹⁶ (v nadaljnjem besedilu: ETS direktiva), in Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1001 z dne 9. julija 2020 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskih sistemov ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic¹⁷ (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba (EU) 2020/1001).

¹⁶ Zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov; dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32023L0959>

¹⁷ Zadnjič spremenjena z Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/2606 z dne 22. novembra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2020/1001 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskih sistemov ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic; dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:02020R1001-20240101>

Nacionalna pravna podlaga za dodeljevanje finančnih spodbud v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, za modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda ter za komplementarno financiranje naložb v podporo zelenemu prehodu je sedmo poglavje EZ-2 (od 136. do 141. člena predmetnega zakona). V skladu s prvim odstavkom 141. člena EZ-2 se spodbude dodeljujejo z javnim razpisom, javnim pozivom ali neposredno potrditvijo projektov po postopkih, ki veljajo za dodeljevanje sredstev iz državnega proračuna, pri čemer se zlasti upošteva Zakon o javnih financah (v nadaljnjem besedilu: ZJF)¹⁸, zlasti 106.i in 106.k člen predmetnega zakona, ter Uredba o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11). Nacionalna pravna podlaga bo tudi Podnebni zakon, kamor bodo celovito prenesene določbe ETS direktive, ki bo med drugim določal tudi obveznost zagotavljanja prepoznavnosti financiranja s sredstvi Sklada za modernizacijo.

V postopkih dodeljevanja spodbud se smiselno glede na vrsto in namen posameznega ukrepa, vir sredstev, vrsto dodeljene pomoči ter vsebinske elemente ukrepa oziroma naložbe, upoštevajo pravne podlage in dokumenti, navedene v Prilogi 1 k temu dokumentu.

4 SPLOŠNI POGOJI IN MERILA ZA DODELJEVANJE SPODBUD

4.1 Splošni pogoji in merila za dodeljevanje spodbud v okviru Sklada za pravični prehod

V skladu s prvim odstavkom 137. člena EZ-2 se finančne spodbude za naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, dodeljujejo za naložbe, ki so opredeljene v 8. členu Uredbe (EU) 2021/1056, in ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih ciljev:

1. prispevajo k znatnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov,
2. zagotavljajo učinkovito rabo energije,
3. spodbujajo rabo obnovljivih virov energije,
4. prispevajo k razogljičenju lokalnega prometa,
5. zmanjšujejo rabo fosilnih goriv,
6. prispevajo k celovitemu energetskega prestrukturiranju regij in območij,
7. prispevajo k sanaciji in revitalizaciji prostorsko in okoljsko degradiranih območij, ki so povezana s premogovništvom in rabo premoga.

Pri tem se spodbude v skladu s prvim odstavkom 140. člena EZ-2 dodelijo pod pogoji, da naložba:

- prispeva k cilju iz 2. člena Uredbe (EU) 2021/1056;
- izhaja iz ONPP, potrjenega v okviru programa za izvajanje evropske kohezijske politike;
- zagotavlja skladnost s cilji NEPN;
- prispeva k prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo;
- upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje

¹⁸ Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10, 76/23 in 24/25 – ZFisP-1)

trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2020/852);

- upošteva druga horizontalna načela za izbor projektov, kot izhajajo iz podlag na področju izvajanja evropske kohezijske politike;
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči in
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.

V skladu s tretjim odstavkom 140. člena EZ-2 se za dodeljevanje finančnih spodbud za naložbe iz 137. člena EZ-2 smiselno uporabljajo merila za izbor operacij, sprejeta na področju izvajanja evropske kohezijske politike. To pomeni, da se zagotovi zastopanost vseh ali določenih posameznih meril za ocenjevanje iz [Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji](#), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetske prehod ONPP SAŠA in/ali cilja razogljičenje regije ONPP Zasavje.

4.2 Splošni pogoji za dodeljevanje spodbud v okviru Sklada za modernizacijo

V skladu s prvim odstavkom 138. člena EZ-2 se finančne spodbude za naložbe v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti prednostno dodeljujejo za naložbe, ki so opredeljene v 10.d členu ETS Direktive. Podprte naložbe morajo biti skladne s cilji ETS direktive ter cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119 (evropskih podnebnih pravil) ter dolgoročnimi cilji iz Pariškega sporazuma.

Pri tem se spodbude lahko v skladu z drugim odstavkom 140. člena EZ-2 dodelijo pod pogoji, da naložba:

- zagotavlja skladnost s cilji NEPN;
- prispeva k razogljičenju in prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo;
- upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852;
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči, in
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.

Za dodeljevanje finančnih spodbud za naložbe iz prvega odstavka 138. člena EZ-2 se v okviru dvofaznega postopka dodeljevanja spodbude iz sredstev Sklada za modernizacijo predpišejo in upoštevajo dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti in merila za ocenjevanje vloge.

5 DRŽAVNE POMOČI

V okviru dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za pravični prehod in Sklada za modernizacijo za ukrepe, ki se bodo izvajali na podlagi predmetnega Programa, se upoštevajo pravila o državnih pomočeh. Glede na naravo in področja ukrepov se na podlagi Programa dodeljujejo:

- a) spodbude, ki pomenijo državno pomoč po skupinskih izjemah v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe¹⁹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 651/2014);
- b) spodbude, ki ne pomenijo državne pomoči zaradi obstoja naravnega monopola v skladu s točko 375 Smernic Komisije o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo 2022²⁰;
- c) spodbude, ki pomenijo državno pomoč, ki se obravnava kot nadomestilo za izvajanje gospodarske javne službe (npr. za upravljanje infrastrukture) v skladu s Sklepom Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena²¹ (v nadaljnjem besedilu: Sklep 2012/21/EU), ki je združljivo s skupnim trgom in izvzeto iz priglasitve Evropski Komisiji na podlagi posameznih določb Sklepa 2012/21/EU;
- d) spodbude, ki nimajo elementov državne pomoči (npr. ker gre za izgradnjo javne infrastrukture, na kateri investitor ne bo izvajal gospodarske dejavnosti);
- e) spodbude v obliki državnih pomoči, ki so bile priglašene in odobrene s strani Evropske komisije.

5.1 Pomoč za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika

V skladu z 41. členom Uredbe (EU) 651/2014 je pomoč za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika združljiva z notranjim trgom v smislu člena 107(3) Pogodbe¹⁹ in izvzeta iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe, če so izpolnjeni pogoji iz 41. člena in Poglavlja I Uredbe (EU) 651/2014.

Spodbude za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se v skladu s četrtem odstavkom 140. člena EZ-2 dodeljujejo na podlagi tega Programa, in sicer tako da so glede na določbe 41. člena in Poglavlja I Uredbe (EU) 651/2014 v Prilogi 3 k temu dokumentu predpisane **oblike spodbud, način dodelitve spodbud, pogoji in merila za njihovo dodelitev, upravičence, vrste upravičenih stroškov in najvišji delež sofinanciranja po posameznih vrstah ukrepov.**

V postopku dodeljevanja spodbud so lahko opredeljeni tudi dodatni pogoji in merila za dodelitev predmetnih spodbud, tudi slednja so predstavljena v Prilogi 3 k temu dokumentu.

6 UPOŠTEVANJE »NAČELA, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO«

Upoštevanje »načela, da se ne škoduje bistveno« (angl. Do-No-Significant-Harm, DNSH) predstavlja ključni element pri podpori operacij, ki se financirajo s sredstvi PEKP 2021–2027, oziroma projektov, ki se financirajo s sredstvi Sklada za modernizacijo.

Skladnost podprtih naložb z »načelom, da se ne škoduje bistveno« se zagotavlja v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2021/2139 z dne 4. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje,

¹⁹ Zadnjič spremenjeno z Uredbo Komisije (EU) 2023/1315 z dne 23. junija 2023 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe ter Uredbe (EU) 2022/2473 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture, za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe; dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32023R1315>

²⁰ Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A52022XC0218%2803%29>

²¹ Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32012D0021>

da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev²² (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2020/852). Slednja določa tehnična merila za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev iz člena 9 Uredbe (EU) 2020/852 (v nadaljnjem besedilu: Tehnična merila DNSH).

Skladnost naložb z »načelom, da se ne škoduje bistveno« pomeni, da:

- naložba ne bo povzročila znatnih emisij toplogrednih plinov,
- naložba ne bo povzročila povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva²³,
- naložba ne bo imela negativnih vplivov na trajnostno rabo in varstvo vodnih in morskih virov, kar pomeni, da ne bo škodovala dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali dobremu okoljskemu stanju morskih voda,
- naložba ne bo bistveno škodovala krožnemu gospodarstvu, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov in recikliranjem, kar pomeni, da ne bo:
 - privedla do znatne neučinkovitosti pri uporabi materialov ali neposredne ali posredne rabe naravnih virov, kot so neobnovljivi viri energije, surovine, voda in zemlja, v eni ali več fazah življenjskega cikla proizvodov, vključno z vidika trajanja, popravljivosti, nadgradljivosti, možnosti ponovne uporabe ali recikliranja proizvodov,
 - privedla do znatnega povečanja nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati,
 - dolgoročno odlaganje odpadkov bistveno in dolgoročno škodovalo okolju,
- naložba ne bo povzročila znatnega povečanja emisij onesnaževal v zrak, vodo ali zemljo v primerjavi s stanjem pred začetkom izvajanja te dejavnosti,
- naložba ne bo znatno škodovala varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov, kar pomeni, da ne bo znatno škodovala dobremu stanju in odpornosti ekosistemov ali škodila stanju ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije.

V postopku dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za pravični prehod se poleg Tehničnih meril DNSH upoštevajo tudi tehnična merila za izbor projektov, ki so za posamezen ukrep navedena v prilogi k PEKP 2021–2027²⁴. Za zagotavljanje skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno« se pri načrtovanju in izvajanju operacij, podprtih s sredstvi Sklada za pravični prehod, upoštevajo omilitveni ukrepi in priporočila, ki so navedeni v prilogi k PEKP 2021–2027²⁵. V postopku dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za pravični prehod se za posamezno naložbo izvede ocena skladnosti operacije z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, ki se pripravi v skladu s [Smernicami organa upravljanja za](#)

²² Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02021R2139-20250108>

²³ To pomeni, da se lahko znatno škoduje cilju prilagajanja podnebnim spremembam bodisi (i) če se dejavnost ne prilagodi škodljivim vplivom podnebnih sprememb, ko je ta dejavnost v nevarnosti takšnih vplivov (kot je stavba v poplavnem okolju) ali (ii) zaradi neprilagojenosti, ko uvajajo prilagoditveno rešitev, ki ščiti eno območje (»ljudi, naravo ali sredstva«), hkrati pa povečuje tveganja na drugem območju (kot je gradnja nasipa okoli parcele v poplavni ravnici, kar ima za posledico prenos škode na sosednjo parcelo, ki ni varovana).

²⁴ Priloga: DNSH – Tehnična merila za izbor projektov za izpolnjevanje načela, da se ne škoduje bistveno, dostopno na: https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/03/Priloga-Programa_DNSH_Tehnicna-merila-za-izbor-projektov.pdf

²⁵ Priloga: Omilitveni ukrepi in priporočila, dostopno na: https://evropskasredstva.si/app/uploads/2023/03/Priloga-Programa_Omilitveni-ukrepi-in-priporocila.pdf

uporabo načela, da se ne škoduje bistveno pri izvajanju Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, in priloži k vlogi za dodelitev spodbude.

V postopku dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo se za zagotavljanje skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno« upoštevajo Tehnična merila DNSH ter morebitna naknadno objavljena navodila oziroma smernice Evropske investicijske banke (v nadaljnjem besedilu: EIB) v zvezi z izpolnjevanjem »načela, da se ne škoduje bistveno«.

Pri oceni skladnosti naložb z »načelom, da se ne škoduje bistveno« je treba upoštevati presoje vplivov, ki se nanašajo na okoljske razsežnosti ali preverjanje trajnostnosti ukrepa, kot so:

- a) presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje²⁶, Zakonom o varstvu okolja (v nadaljnjem besedilu: ZVO-2)²⁷ in Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje²⁸ ali
- b) strateške okoljske presoje v skladu z Direktivo 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje²⁹ in Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje³⁰.

Izvedba presoje vplivov na okolje in potrebnih omilitvenih ukrepov za varstvo okolja lahko, zlasti pri naložbah v infrastrukturo, dokazuje skladnost z »načelom, da se ne škoduje bistveno« za nekatere ustrezne okoljske cilje (npr. trajnostno rabo in varstvo morskih in vodnih virov ter varstvo in obnovo biotske raznovrstnosti in ekosistemov), a ne nujno za vse okoljske cilje iz člena 9 Uredbe (EU) 2020/852. Investitor s tem za posamezni ukrep ni izvzet iz zahteve po oceni skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, saj presoja vplivov na okolje ali strateška presoja vplivov na okolje morda ne zajemajo vseh vidikov, zahtevanih v okviru ocene skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, kljub temu pa podpirajo argumente, ki jih je investor predložil v okviru ocene skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«.

7 SPODBUDE IZ SREDSTEV SKLADA ZA PRAVIČNI PREHOD

7.1 Predstavitev Sklada za pravični prehod

Sklad za pravični prehod je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/1056 in je del mehanizma za pravični prehod in finančni instrument, ki se izvaja v okviru evropske kohezijske politike. Sklad podpira območja, ki se zaradi prehoda na podnebno nevtralnost soočajo z velikimi socialno-ekonomskimi izzivi, izhajajočimi iz procesa prehoda na energetske in podnebne cilje Unije za leto 2030, kakor so določeni v točki 11 člena 2 Uredbe (EU) 2018/1999, ter na podnebno nevtralno gospodarstvo Unije do leta 2050 na podlagi Pariškega sporazuma.

Glavni cilj podpore s sredstvi Sklada za pravični prehod je ublažiti učinek prehoda s financiranjem diverzifikacije in modernizacije lokalnega gospodarstva ter ublažitvijo negativnih posledic za

²⁶ Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:02011L0092-20140515>

²⁷ Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV)

²⁸ Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)

²⁹ Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32001L0042>

³⁰ Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)

zaposlovanje. Da bi dosegli ta cilj, sklad podpira naložbe na področjih, kot so digitalna poveztljivost, tehnologije čiste energije, zmanjšanje emisij, obnova industrijskih območij, prekvalifikacija delavcev in tehnična pomoč.

Države članice so za dostop do podpore iz tega sklada predložile ONPP. V načrtih so opredeljena posebna področja ukrepanja, ki temeljijo na gospodarskih in družbenih učinkih prehoda. Upoštevati morajo zlasti pričakovano izgubo delovnih mest in preoblikovanje proizvodnih procesov industrijskih obratov z največjo intenzivnostjo emisij toplogrednih plinov. SPP podpira samo dejavnosti, ki so neposredno povezane z njegovim specifičnim ciljem, kakor je določen v členu 2 Uredbe (EU) 2018/1999, in prispevajo k izvajanju ONPP. Za Republiko Slovenijo sta bila za potrebe koriščenja sredstev Sklada za pravični prehod potrjena območna načrta za obe slovenski premogovni regiji, in sicer za Savinjsko-Šaleško (SAŠA) in Zasavsko regijo.

Intenzivnost pomoči

V okviru Sklada za pravični prehod znaša najvišja intenzivnost pomoči z javnimi sredstvi do največ 100 % priznanih upravičenih stroškov oziroma je v skladu z intenzivnostjo pomoči, kot izhaja iz izračuna finančne vrzeli na ravni naložbe. V primeru dodeljevanja državnih pomoči se upošteva intenzivnost pomoči v skladu s pravili o državnih pomočeh.

V skladu s členom 112 Uredbe (EU) 2021/1060 stopnja sofinanciranja s sredstvi Sklada za pravični prehod, ki se uporablja za naložbe, ki se nahajajo na območjih, opredeljenih v ONPP obeh slovenskih premogovnih regij, ni višja od 85 %.

Slovenska udeležba pri podpori naložb, ki se sofinancirajo s sredstvi Sklada za pravični prehod, znaša največ 15 %.

7.2 Postopek dodeljevanja spodbud

V skladu s prvim odstavkom 141. člena EZ-2 se spodbude za naložbe iz 137. člena EZ-2, ki se financirajo s sredstvi Sklada za pravični prehod, dodeljujejo z neposredno potrditvijo projektov po postopkih, ki veljajo za dodeljevanje sredstev iz državnega proračuna.

V skladu s prvim odstavkom 106.j člena ZJF se sredstva iz državnega proračuna lahko dodelijo na podlagi neposredne pogodbe, ki se lahko sklene v primeru, da je projekt sofinanciran iz sredstev evropske kohezijske politike in je izvajan z instrumentom neposredne potrditve operacije.

V skladu z 2. alinejo prvega odstavka 19. člena Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta³¹ se lahko izda odločitev o podpori v postopku neposredne potrditve operacije, če ima operacija podlago v programih na nacionalni ravni, PEKP 2021–2027, ONPP, trajnostni urbani strategiji in dogovoru za razvoj regij.

7.3 Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti

Glede na relevantnost se v okviru teh naložb zagotovi zastopanost pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz [Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025](#), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se

³¹ Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25)

nanašajo na doseganje cilja pravični energetske prehod ONPP SAŠA in/ali cilja razogljičenje regije ONPP Zasavje.

7.4 Dodatna merila za ocenjevanje

V okviru postopka dodeljevanja spodbude iz sredstev Sklada za pravični prehod ni dodatnih meril za ocenjevanje prejetih vlog.

7.5 Opis ukrepov v okviru Sklada za pravični prehod

I. Prestrukturiranje daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline

Prestrukturiranje daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline	
Ukrep	Preureditev sistema daljinskega ogrevanja, ki bo zagotavljal cenovno dostopen vir energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka
Namen ukrepa	Sistem daljinskega ogrevanja Šaleške doline trenutno temelji na viru toplote iz TEŠ. Kot osnovni energent uporablja lignit iz PV in je zasnovan na kombiniranem procesu za proizvodnjo električne in toplotne energije, s temperaturo v distribucijskem omrežju nad 100°C. Obratovalno-tehnološki koncept enovitega energetskega daljinskega ogrevanja je star 60 let in je v marcu 2022 zagotavljal možnost uporabe daljinskega ogrevanja za do 40.000 uporabnikov toplote gospodinjanskega odjema, 710 uporabnikov toplote industrijskega odjema in 117 poslovnega odjema. Občina Velenje, ki je lastnik omrežja, želi izvesti prehod na novo generacijo daljinskega ogrevanja v Šaleški dolini, ki bo ekonomsko in okoljsko trajnostna ter popolnoma neodvisna od premoga. Preobrazba daljinskega sistema stremi k uporabi obnovljivih virov energije, z možnostjo nadomestitve posameznega vira z drugim virom. Omogočeno bo tudi vključevanje zunanjih dobaviteljev, ki razpolagajo z odvečno odpadno toploto. Preobraženi sistem daljinskega ogrevanja mora izpolnjevati tudi zahteve nove energetske zakonodaje glede energetske učinkovitosti, zato bo preobrazba potekala v treh fazah. V prvi fazi bo povečana učinkovitost sistema (zmanjšanje izgub, prva stopnja znižanja temperature v sistemu), v drugi fazi bodo fosilni proizvodni viri toplote nadomeščeni z OVE in izvedeno dodatno znižanje temperaturnega režima, v tretji fazi se bodo spodbujali različni ukrepi pri uporabnikih, posodobila odjemna mesta in določene TPP zaradi znižanja temperaturnega režima.
Cilj ukrepa	Finančne spodbude za naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, se dodeljujejo za naložbe, ki so opredeljene v 8. členu Uredbe (EU) 2021/1056, in ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih ciljev : 1. prispevajo k znatnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, 2. zagotavljajo učinkovito rabo energije, 3. spodbujajo rabo obnovljivih virov energije, 4. prispevajo k razogljičenju lokalnega prometa, 5. zmanjšujejo rabo fosilnih goriv, 6. prispevajo k celovitemu energetskega prestrukturiranju regij in območij, 7. prispevajo k sanaciji in revitalizaciji prostorsko in okoljsko degradiranih območij, ki so povezana s premogovništvom in rabo premoga.
Pravna podlaga ukrepa	Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami.
Programska podlaga ukrepa	Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, ONPP SAŠA,

Prestrukturiranje daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline	
Ukrep	Preureditev sistema daljinskega ogrevanja, ki bo zagotavljal cenovno dostopen vir energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka
	Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030
Umestitev v okviru programske podlage ukrepa	Prednostna naloga 10 (Prestrukturiranje premogovnih regij), specifični cilj JSO8.1 (Sklad za pravični prehod)
Nosilec ukrepa	MOPE
Izvajalec ukrepa	MOPE
Trajanje	2021-2029
Oblika spodbude	Naložbeni transfer
Način/Postopek dodeljevanja spodbude	Neposredna potrditev projekta
Splošni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Spodbuda se dodeli pod pogoji, da naložba: – prispeva k cilju iz 2. člena Uredbe (EU) 2021/1056; – izhaja iz ONPP, potrjenega v okviru programa za izvajanje evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s cilji NEPN; – prispeva k prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo; – upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852; – upošteva druga horizontalna načela za izbor projektov, kot izhajajo iz podlag na področju izvajanja evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči in – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.
Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Glede na relevantnost se zagotovi zastopnost pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA.
Merila za ocenjevanje	Zagotovi se zastopnost vseh ali določenih posameznih meril za ocenjevanje iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA.
Dodatna merila za ocenjevanje	/
Vrste upravičenih stroškov	Vrste upravičenih stroškov so opredeljene v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, verzija 1.2, avgust 2024 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami. Kot izjema od zgoraj navedenega so neupravičeni stroški naslednji: - davek na dodano vrednost.
Upravičenci/Prejemniki spodbude	Lokalne skupnosti na območjih, opredeljenih v ONPP
Državna pomoč	a) 1. faza prestrukturiranja daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline: – NE (pri dodeljevanju pomoči investitorju za izgradnjo javne infrastrukture) <i>Opomba: na ravni bodočega upravljavca javne infrastrukture ima prenos infrastrukture v upravljanje elemente državne pomoči, ki se obravnava kot nadomestilo za izvajanje gospodarske javne službe v skladu s Sklepom 2012/21/EU, ki je združljivo s skupnim trgom in izvzeto iz priglasitve Evropski Komisiji na podlagi posameznih določb Sklepa 2012/21/EU. Investitor ima obveznost v skladu s Sklepom 2012/21/EU vsaki 2 leti Ministrstvu za finance</i>

Prestrukturiranje daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline	
Ukrep	Preureditev sistema daljinskega ogrevanja, ki bo zagotavljal cenovno dostopen vir energije za ogrevanje in hlajenje ob hkratnem ohranjanju kakovosti zraka
	poročati o višini izplačanih nadomestil izvajalcu predmetne gospodarske javne službe. b) 2. in 3. faza prestrukturiranja daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline: – dodeljevanje spodbud še mora biti usklajeno s pravili državnih pomoči
Vrsta pomoči	/
Pravna podlaga za dodeljevanje državne pomoči oz. pomoči de minimis	/
Priglašena shema pomoči (št.)	/
Najvišja intenzivnost pomoči (delež sofinanciranja)	a) 1. faza prestrukturiranja daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline: – do 100 % priznanih upravičenih stroškov oz. v skladu z intenzivnostjo pomoči kot izhaja iz izračuna finančne vrzeli b) 2. in 3. faza prestrukturiranja daljinskega ogrevanja na območju Šaleške doline: – v skladu s pravili državnih pomoči
Ocena finančnih sredstev	23,4 mio EUR (od tega 19,9 mio EUR EU del in 3,5 mio EUR RS udeležba)
Vir financiranja	Sklad za pravični prehod
Predvideni projekti	– Preobrazba sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline – 1. faza (pridobljeno mnenje MF o skladnosti spodbude s pravili državnih pomoči), – Preobrazba sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline – 2. faza (dodeljevanje spodbud še mora biti usklajeno s pravili o državni pomoči), – Preobrazba sistema daljinskega ogrevanja Šaleške doline – 3. faza (dodeljevanje spodbud še mora biti usklajeno s pravili o državni pomoči)

II. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije na območju Savinjsko-šaleške regije in Zasavske regije

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije na območju Savinjsko-šaleške regije in Zasavske regije	
Ukrep	Povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije
Namen ukrepa	Namen ukrepa "Povečanje proizvodnje električne energije iz sončnih virov" je povečanje deleža električne energije, proizvedene s pomočjo sončne energije, kar pripomore k trajnostnemu razvoju in zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in prehodu na obnovljive vire energije. Ukrepi se bodo izvajali na območju Savinjsko-šaleške regije in Zasavske regije. Sončna energija predstavlja okolju prijazen in trajnostni vir, ki ne povzroča emisij CO ₂ . Glavni cilj ukrepa je povečati energetska samooskrbo z izrabo sončne energije, zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv ter prispevati k večji energetske varnosti in neodvisnosti.
Cilj ukrepa	Finančne spodbude za naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, se dodeljujejo za naložbe, ki so opredeljene v 8. členu Uredbe (EU) 2021/1056, in ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih ciljev : 1. prispevajo k znatnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, 2. zagotavljajo učinkovito rabo energije, 3. spodbujajo rabo obnovljivih virov energije, 4. prispevajo k razogljičenju lokalnega prometa, 5. zmanjšujejo rabo fosilnih goriv, 6. prispevajo k celovitemu energetske prestrukturiranju regij in območij, 7. prispevajo k sanaciji in revitalizaciji prostorsko in okoljsko degradiranih območij, ki so povezana s premogovništvom in rabo premoga.

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije na območju Savinjsko-šaleške regije in Zasavske regije	
Ukrep	Povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije
Pravna podlaga ukrepa	Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami
Programska podlaga ukrepa	Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, ONPP SAŠA in ONPP Zasavje, Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030
Umestitev v okviru programske podlage ukrepa	Prednostna naloga 10 (Prestrukturiranje premogovnih regij), specifični cilj JSO8.1 (Sklad za pravični prehod)
Nosilec ukrepa	MOPE
Izvajalec ukrepa	MOPE
Trajanje	2025–2029
Oblika spodbude	Naložbeni transfer
Način/Postopek dodeljevanja spodbude	Neposredna potrditev projekta
Splošni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Spodbuda se dodeli pod pogoji, da naložba: – prispeva k cilju iz 2. člena Uredbe (EU) 2021/1056; – izhaja iz ONPP, potrjenega v okviru programa za izvajanje evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s cilji NEPN; – prispeva k prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo; – upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852; – upošteva druga horizontalna načela za izbor projektov, kot izhajajo iz podlag na področju izvajanja evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči in – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.
Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Glede na relevantnost se zagotovi zastopanost pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA in cilja razogljičenje regije ONPP Zasavje.
Merila za ocenjevanje	V skladu s prvim odstavkom 5. člena Pravilnika o dodeljevanju finančnih spodbud za spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje (Uradni list RS, št. 32/24 in 41/25) se spodbuda dodeli ob upoštevanju enega ali več naslednjih meril: – količine prihranjene primarne energije; – količine energije, proizvedene iz obnovljivih virov; – količine izpustov toplogrednih plinov; – stroškovne učinkovitosti, izražene kot višina spodbude na enoto zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali visoko učinkovite soproizvodnje ali energijsko učinkovitega daljinskega ogrevanja oziroma hlajenja. Zagotovi se zastopanost vseh ali določenih posameznih meril za ocenjevanje iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025, vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA in cilja razogljičenje regije ONPP Zasavje.
Dodatna merila za ocenjevanje	/

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije na območju Savinjsko-šaleške regije in Zasavske regije	
Ukrep	Povečanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije
Vrste upravičenih stroškov	Vrste upravičenih stroškov so opredeljene v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, verzija 1.2, avgust 2024 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami
Upravičenci/Prejemniki spodbude	samostojni podjetniki posamezniki ter pravne osebe javnega in zasebnega prava, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in zadruga, v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ki opravljajo gospodarsko dejavnost
Državna pomoč	DA
Vrsta pomoči	Državna pomoč po skupinski izjemi v skladu z Uredbo (EU) 651/2014
Pravna podlaga za dodeljevanje državne pomoči oz. pomoči de minimis	– 41. člen Uredbe (EU) 651/2014, vključno s spremembami in dopolnitvami – Pravilnik o dodeljevanju finančnih spodbud za spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje (Uradni list RS, št. 32/24 in 41/25), vključno s spremembami in dopolnitvami
Priglašena shema pomoči (št.)	Shema državne pomoči »Spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje« (št. priglasitve: BE01-2632535-2024)
Najvišja intenzivnost pomoči (delež sofinanciranja)	– največ do 45 % priznanih upravičenih stroškov za nakup in vgradnjo novih proizvodnih naprav za proizvodnjo električne energije iz sončne energije, – največ do 30 % priznanih upravičenih stroškov za nakup in vgradnjo novih baterijskih hranilnikov električne energije.
Ocena finančnih sredstev	36,74 mio EUR
Vir financiranja	Sklad za pravični prehod
Predvideni projekti	– Izgradnja sončnih elektrarn in morebitnih baterijskih hranilnikov električne energije na degradiranih območjih zaradi premogovniške dejavnosti v okviru ONPP Zasavje. Predvidena območja izgradnje: odlagališče pepela in žindre Prapretno, odlagališče odpadkov Kamnolom Zagorje – Izgradnja sončnih elektrarn in morebitnih baterijskih hranilnikov električne energije na degradiranih območjih zaradi premogovniške dejavnosti v okviru ONPP SAŠA. Predvidena območja izgradnje: območje Družmirskega jezera in energetske lokacije v regiji SAŠA

III. Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij

Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij	
Ukrep	Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij
Namen ukrepa	Namen ukrepa proizvodnje energije iz obnovljivih virov energije (OVE) ter povezanih tehnologij, kot so proizvodnja in shranjevanje vodika, je ustvariti trajnosten, okolju prijazen in energetsko učinkovit sistem proizvodnje ter porabe energije. Ukrep je usmerjen v zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv, ki so glavni vir emisij toplogrednih plinov in povzročajo podnebne spremembe. S prehodom na obnovljive vire energije je cilj zmanjšati emisije toplogrednih plinov, omogočati prehod na nizkoogljično družbo ter povečati energetsko varnost in stabilnost. Ukrepi se bodo izvajali na območju Savinjsko-šaleške regije.

Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij	
Ukrep	Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij
Cilj ukrepa	Finančne spodbude za naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, se dodeljujejo za naložbe, ki so opredeljene v 8. členu Uredbe (EU) 2021/1056, in ki izpolnjujejo vsaj enega od naslednjih ciljev : 1. prispevajo k znatnemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, 2. zagotavljajo učinkovito rabo energije, 3. spodbujajo rabo obnovljivih virov energije, 4. prispevajo k razogljičenju lokalnega prometa, 5. zmanjšujejo rabo fosilnih goriv, 6. prispevajo k celovitemu energetskega prestrukturiranju regij in območij, 7. prispevajo k sanaciji in revitalizaciji prostorsko in okoljsko degradiranih območij, ki so povezana s premogovništvo in rabo premoga.
Pravna podlaga ukrepa	Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami
Programska podlaga ukrepa	Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, ONPP SAŠA, Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030
Umestitev v okviru programske podlage ukrepa	Prednostna naloga 10 (Prestrukturiranje premogovnih regij), specifični cilj JSO8.1 (Sklad za pravični prehod)
Nosilec ukrepa	MOPE
Izvajalec ukrepa	MOPE
Trajanje	2025-2029
Oblika spodbude	Naložbeni transfer
Način/Postopek dodeljevanja spodbude	Neposredna potrditev projekta
Splošni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Spodbuda se dodeli pod pogoji, da naložba: – prispeva k cilju iz 2. člena Uredbe (EU) 2021/1056; – izhaja iz ONPP, potrjenega v okviru programa za izvajanje evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s cilji NEPN; – prispeva k prehodu v podnebno nevtravno gospodarstvo; – upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852; – upošteva druga horizontalna načela za izbor projektov, kot izhajajo iz podlag na področju izvajanja evropske kohezijske politike; – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči in – zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.
Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	Glede na relevantnost se zagotovi zastopnost pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA.
Merila za ocenjevanje	Zagotovi se zastopnost vseh ali določenih posameznih meril za ocenjevanje iz Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA.
Dodatna merila za ocenjevanje	/

Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij	
Ukrep	Proizvodnja energije iz OVE ter uvajanje različnih z OVE povezanih tehnologij, vključno vodikovih tehnologij
Vrste upravičenih stroškov	Vrste upravičenih stroškov so opredeljene v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, verzija 1.2, avgust 2024 , vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami.
Upravičenci/Prejemniki spodbude	samostojni podjetniki posamezniki ter pravne osebe javnega in zasebnega prava, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in zadruga, v skladu z zakonom, ki ureja zadruga, ki opravljajo gospodarsko dejavnost
Državna pomoč	DA
Vrsta pomoči	Državna pomoč po skupinski izjemi v skladu z Uredbo (EU) 651/2014
Pravna podlaga za dodeljevanje državne pomoči oz. pomoči de minimis	– 41. člen Uredbe (EU) 651/2014, vključno s spremembami in dopolnitvami – Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030, verzija 1.0, junij 2025, vključno s spremembami in dopolnitvami
Priglašena shema pomoči (št.)	Shema pomoči za predmetne ukrepe še ni priglašena
Najvišja intenzivnost pomoči (delež sofinanciranja)	– največ do 45 % priznanih upravičenih stroškov za nakup in vgradnjo novih proizvodnih naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivega vodika, – največ do 30 % priznanih upravičenih stroškov za namensko infrastrukturo za prenos ali distribucijo obnovljivega vodika ter skladišča za obnovljivi vodik.
Ocena finančnih sredstev	13,8 mio EUR
Vir financiranja	Sklad za pravični prehod
Predvideni projekti	– Proizvodnja in shranjevanje vodika na območju energetske lokacije v regiji SAŠA

8 SPODBUDE IZ SREDSTEV SKLADA ZA MODERNIZACIJO

8.1 Predstavitev Sklada za modernizacijo

Sklad za modernizacijo je program EU, vzpostavljen za obdobje 2021-2030 za podporo naložbam v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v nekaterih državah članicah. Sklad za modernizacijo prispeva k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora s podporo zelenemu ter socialno pravičnemu prehodu in deluje pod odgovornostjo držav članic upravičenk.

S spremembo ETS direktive z dne 10. maja 2023 se je nabor držav članic upravičenk do sredstev Sklada za modernizacijo razširil s tremi dodatnimi državami članicami – Portugalska, Grčija in Slovenija, ki so do podpore s sredstvi sklada upravičene od leta 2024 naprej.

Vsaka država članica upravičenka je odgovorna za:

- implementacijo sklada na območju države članice upravičenke,
- predložitev letnega indikativnega seznama naložb na EK, EIB in Odboru za naložbe sklada za modernizacijo (v nadaljevanju: Odbor za naložbe).
- izbor in predložitev predlogov naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo na EIB ali Odbor za naložbe,
- zagotavljanje informacij v postopku ocenjevanja posameznih predlogov naložb za sofinanciranje,
- zagotavljanje skladnosti z zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo.

Vse naložbe, podprte s sredstvi Sklada za modernizacijo, morajo zagotavljati skladnost s cilji ETS direktive, cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru³² in Uredbe (EU) 2021/1119³³ ter dolgoročnimi cilji iz Pariškega sporazuma. Naložbe morajo izkazovati tudi skladnost s cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v veljavnem NEPN 2024.

Prednostna in neprednostna področja

Najmanj 90 % vseh sredstev Sklada za modernizacijo, alociranih za Republiko Slovenijo, mora biti namenjenih sofinanciranju prednostnih naložb. V skladu z Izvedbeno uredbo (EU) 2020/1001 je prednostna naložba tista, ki spada v vsaj eno izmed prednostnih področij iz člena 10d(2) ETS direktive.

V skladu z zadnjo spremembo ETS direktive se sredstva Sklada za modernizacijo lahko uporabljajo za podporo naložbam na naslednjih **prednostnih področjih**:

- a) proizvodnja in uporaba električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z obnovljivim vodikom;
- b) ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov;
- c) zmanjšanje porabe energije na podlagi energetske učinkovitosti, vključno s sektorji industrije, prometa, stavb, kmetijstva in odpadkov;

³² Dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640>

³³ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila); dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1119>

- d) shranjevanje energije in modernizacija energetske omrežij, vključno z upravljanjem na strani povpraševanja, s cevovodi za daljinsko ogrevanje in omrežji za prenos električne energije ter povečanjem povezav med državami članicami in infrastrukturo za brezemisijno mobilnost;
- e) podpora za gospodinjstva z nizkim dohodkom, vključno s podeželjem in oddaljenimi območji, za odpravljanje energetske revščine in modernizacijo njihovih sistemov ogrevanja, ter
- f) podpora pravičnemu prehodu v regijah, odvisnih od ogljika, v državah članicah upravičenkah ter s tem za podporo pri prerazporejanju, prekvalificiranju in izpopolnjevanju delavcev, izobraževanju, pri pobudah v zvezi z iskanjem zaposlitve ter zagonskim podjetjem, in sicer v dialogu s civilno družbo in socialnimi partnerji, kar je po potrebi v skladu z ustreznimi ukrepi, ki jih države članice vključijo v svoje ONPP v skladu s členom 8(2), prvi pododstavek, točka (k) Uredbe (EU) 2021/1056, in kar prispeva k tem ukrepom.

Do 10 % vseh sredstev Sklada za modernizacijo, alociranih za Republiko Slovenijo, je lahko namenjenih sofinanciranju neprednostnih naložb. Neprednostne naložbe so naložbe, ki ne spadajo v nobenega izmed prednostnih področij, a so v skladu s členom 10d(1) ETS direktive in izkazujejo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Za izračun prispevka naložbe k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov se uporablja metodologija EIB³⁴.

Intenzivnost pomoči

V okviru Sklada za modernizacijo znaša najvišja intenzivnost pomoči z javnimi sredstvi do največ 100 % priznanih upravičenih stroškov v primeru prednostnih naložb ali do največ 70 % priznanih upravičenih stroškov v primeru neprednostnih naložb oziroma je v skladu z intenzivnostjo pomoči, kot izhaja iz izračuna finančne vrzeli na ravni naložbe. V primeru dodeljevanja državnih pomoči se upošteva intenzivnost pomoči v skladu s pravili o državnih pomočeh.

Dodeljena pomoč oziroma znesek sofinanciranja se v celoti krije s sredstvi Sklada za modernizacijo.

Slovenske udeležbe pri podpori naložb, ki se sofinancirajo s sredstvi Sklada za modernizacijo, ni.

8.2 Postopek dodeljevanja spodbud

Sklad za modernizacijo se financira s prodajo pravic do emisije TGP na dražbi v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami, kot je določeno v členu 10 ETS direktive, pri čemer se sredstva, razpoložljiva za posamezno državo članico upravičenko, sproščajo postopoma. Od aktualne višine skupnih razpoložljivih sredstev za Republiko Slovenijo, ki jo EIB periodično najavlja, je odvisno, kako velike in katere posamezne naložbe oziroma naložbene sheme lahko ministrstvo predloži v pregled na EIB oziroma Odboru za naložbe. Zaradi specifik pri zagotavljanju razpoložljivih sredstev Sklada za modernizacijo za dodeljevanje spodbud za naložbe iz prvega odstavka 138. člena EZ-2, kjer Republika Slovenija ne razpolaga s sredstvi Sklada za modernizacijo že pred pričetkom postopka dodeljevanja spodbud, se postopek dodeljevanja spodbud izvede dvofazno:

- **prva faza postopka dodeljevanja spodbud:** javni poziv za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi sklada;
- **druga faza postopka dodeljevanja spodbud:** povabilo k oddaji vlog za neposredno potrditev projektov.

³⁴ EIB Project Carbon Footprint Methodologies Methodologies for the assessment of project greenhouse gas emissions and emission variations, verzija 11.3, januar 2023; dostopno na: https://www.eib.org/attachments/lucalli/eib_project_carbon_footprint_methodologies_2023_en.pdf

8.2.1 Prva faza postopka dodeljevanja spodbud - izvedba javnega poziva

Prva faza postopka dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo se izvede z objavo javnega poziva za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030 (v nadaljnjem besedilu: javni poziv).

Predmet javnega poziva je ovrednotenje in izbor projektnih predlogov za naložbe v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v Republiki Sloveniji, ki se uvrstijo na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030.

Namen javnega poziva je na podlagi prejetih projektnih predlogov izbrati tiste, ki v največji možni meri prispevajo k doseganju ciljev ETS direktive, ciljem iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119, dolgoročnim ciljem iz Pariškega sporazuma ter ciljem NEPN 2024. Ključni elementi javnega poziva, ki se (vsakokrat) izvede za potrebe oblikovanja indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030, so predstavljeni v Prilogi 2 k temu dokumentu.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v vlogi koordinacijskega organa za porabo sredstev Sklada za modernizacijo dne 27. 7. 2023 objavilo Javni poziv za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030 (oznaka: JP MS 2023) (v nadaljnjem besedilu: javni poziv). Rok za oddajo vlog za projektne predloge na javni poziv se je iztekel 30. 9. 2023. Ministrstvo je pravočasno prejelo skupaj 113 vlog, katerih skupna vrednost zaprosenih sredstev znaša 2,46 mrd EUR. Strokovna komisija za vodenje in izvedbo postopka javnega poziva dodeljevanja sredstev za sofinanciranje projektov v okviru Sklada za modernizacijo (v nadaljnjem besedilu: strokovna komisija), imenovana s strani predstojnika ministrstva, je izvedla postopek odpiranja vlog ter preverila pravočasnost in formalno popolnost prejetih vlog.

Po prejemu dopolnitev vloge je strokovna komisija vsebinsko ustreznost pravočasnih in formalno popolnih vlog pregledala z vidika izpolnjevanja pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz poglavja 8.3 Programa. Pri tem je strokovna komisija zaradi prekomernega interesa vlagateljev za koriščenje sredstev Sklada za modernizacijo (skupna vrednost zaprosenih sredstev je večkratno presegala načrtovana razpoložljiva sredstva sklada) že v prvi fazi postopka za dodeljevanje spodbud morala izvesti osredotočenje porabe sredstev sklada, ki je predstavljeno v nadaljevanju.

a) Osredotočenje porabe sredstev Sklada za modernizacijo

Ključna izhodišča, na podlagi katerih se je izvedlo osredotočenje porabe sredstev Sklada za modernizacijo že v postopku dodeljevanja spodbud za naložbe v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v obdobju 2024–2030, so oblikovana kot kriteriji, in sicer:

- ✓ **Izhodiščni kriterij 1:** Zagotavljanje neposrednega in bistvenega prispevka k doseganju ciljev na področju OVE, URE in TGP v RS;
- ✓ **Izhodiščni kriterij 2:** Zagotavljanje namenske in učinkovite rabe sredstev Sklada za modernizacijo (ob upoštevanju možnosti rabe komplementarnih virov);
- ✓ **Izhodiščni kriterij 3:** Zagotavljanje izvedljivosti naložb in črpanje sredstev Sklada za modernizacijo glede na časovni okvir razpoložljivosti sredstev sklada in drugih, komplementarnih virov.

Slovenija se na podlagi specifičnih priporočil Sveta EU ter nacionalnih strateških podlag prednostno zavzema za zagotavljanje finančne in druge podpore naložbam na tistih področjih oziroma v okviru projektov, katerih prispevek k doseganju nacionalnih ciljev na področju OVE, URE in TGP je bistven (Izhodiščni kriterij 1). V okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud se ta prispevek ocenjuje na podlagi opisa projektnega predloga ter oceno dodane vrednosti naložbe, ki se izkazuje z naslednjimi kazalniki:

- K1a: pričakovani letni prihranek energije (MWh/leto);
- K1b: pričakovani skupni prihranek energije do konca dobe koristnosti naložbe (MWh);
- K2a: pričakovani letni prihranek emisij toplogrednih plinov (t CO₂ ekv.);
- K2b: pričakovani skupni prihranek emisij toplogrednih plinov do konca dobe koristnosti (t CO₂ ekv.);
- K3: dodatne nameščene zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (MW).

Poraba sredstev Sklada za modernizacijo mora biti namenska (Izhodiščni kriterij 2), tj. v skladu s cilji ETS direktive ter cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119, dolgoročnimi cilji iz Pariškega sporazuma ter cilji NEPN 2024. Hkrati mora biti skladna z veljavno evropsko in nacionalno zakonodajo, strateškimi, razvojnimi in programskimi podlagami, kot izhajajo iz poglavja 1 Programa. Navedeno se ocenjuje na podlagi opisa projektnega predloga, zlasti utemeljitve prispevka k doseganju ciljev NEPN 2024, ter vrste naložbe. Za izpolnjevanje izhodiščnega kriterija 2 mora biti raba sredstev Sklada za modernizacijo tudi učinkovita, kar se ocenjuje na podlagi ocenjenih stroškov naložbe, predstavljenih po kategorijah stroškov in virih financiranja.

Zaradi specifik pri porabi sredstev Sklada za modernizacijo, do katerih je Slovenija upravičena, ki izhajajo iz ETS direktive in Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1001 (izjave EIB o razpoložljivih sredstvih za posamezno državo članico, polletni cikli odločanja EIB in Odbora za naložbe ter izplačila sredstev za potrjene naložbe oziroma sheme naložb s strani EK), je treba v čim zgodnejši fazi postopka dodeljevanja spodbud presoditi izvedljivost naložb ter črpanja sredstev Sklada za modernizacijo v časovnih rokih, kot jih navajata navedeni pravni podlagi (izhodiščni kriterij 3). Hkrati se upošteva tudi možnost financiranja istovrstnih naložb preko drugih, komplementarnih virov financiranja na evropski in nacionalni ravni, ki so v teku (npr. javni razpisi v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, evropske kohezijske politike ipd.). Izpolnjevanje izhodiščnega kriterija 3 se ocenjuje zlasti na podlagi predloženega opisa projektnega predloga, časovnega načrta, predstavljenih virov financiranja ter morebitne predložene (projektne in investicijske) dokumentacije.

Za naložbe, ki se zaključijo že v letu 2024, se smatra, da ne izpolnjujejo izhodiščnega kriterija 3, saj zaradi polletnih ciklov predložitve posameznih naložb oziroma shem naložb v potrditev na EIB ni možno zagotoviti črpanja sredstev Sklada za modernizacijo že v letu 2024. Prav tako izhodiščnega kriterija ne izpolnjujejo naložbe, ki se presegajo časovni okvir dodeljevanja sredstev Sklada za modernizacijo (po letu 2030).

Strokovna komisija izpolnjevanje izhodiščnih kriterijev za osredotočenje porabe sredstev Sklada za modernizacijo oceni na podlagi prejetih vlog za projektne predloge ter predložene podporne dokumentacije (prilog k vlogi).

b) Razvrščanje vlog za projektne predloge glede na izpolnjevanje kriterijev za osredotočenje porabe sredstev Sklada za modernizacijo in pogojev za ugotavljanje upravičenosti

Na podlagi vsebinskega pregleda vlog se le-te razvrstijo tako, da se oblikujejo trije sezname (liste) projektnih predlogov:

- ✓ **A lista – prednostni projektni predlogi** (izpolnjujejo vse pogoje za ugotavljanje upravičenosti in sledijo vsem trem izhodiščnim kriterijem za osredotočenje porabe sredstev sklada);
- ✓ **B lista – rezervni projektni predlogi** (izpolnjujejo vse pogoje za ugotavljanje upravičenosti, a ne sledijo enemu izmed izhodiščnih kriterijev za osredotočenje porabe sredstev);
- ✓ **C lista – neuvrščeni projektni predlogi** (ne izpolnjujejo najmanj enega izmed pogojev za ugotavljanje upravičenosti in/ali ne sledijo dvema ali trem izhodiščnim kriterijem za osredotočenje porabe sredstev).

Strokovna komisija projektne predloge iz list A in B oceni v skladu z merili za ocenjevanje iz javnega poziva in na tej podlagi oblikuje **indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030** (v nadaljnjem besedilu: indikativni seznam naložb). Točkovani so le projektni predlogi, ki se uvrstijo na A in B listo projektnih predlogov. Število doseženih točk posamezne vloge ne pomeni prednosti projektnega predloga pri izvedbi druge faze postopka dodeljevanja spodbude, tj. neposredne potrditve projekta. Hipotetični primer razvrščanja vlog za projektne predloge na indikativni seznam naložb glede na izpolnjevanje kriterijev za osredotočenje porabe sredstev Sklada za modernizacijo in pogojev za ugotavljanje upravičenosti in doseženo število točk je predstavljen v Tabeli 1.

Tabela 1: Hipotetični primer razvrščanja vlog za projektne predloge na indikativni seznam naložb

Zap. št.	Projektni predlog	Število točk (min. 10 točk)	Lista (A, B ali C)	Oznaka A, B ali C
1	Projektni predlog 1	50	A	prednostni projektni predlog (nadaljevanje postopka dodeljevanja spodbude – druga faza)
2	Projektni predlog 2	45	B	rezervni projektni predlog (ponovni podrobnejši pregled projektnega predloga v primeru, da se sprostijo mesta na listi A)
3	Projektni predlog 3	30	A	prednostni projektni predlog (nadaljevanje postopka dodeljevanja spodbude – druga faza)
4	Projektni predlog 4	ni ocenjen	C	neuvrščen projektni predlog
...	...	...		...

Ob zaključku prve faze postopka dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo ministrstvo izvede **javno posvetovanje z deležniki in zainteresirano javnostjo**, na katerem je možno izraziti stališča do indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo. Po izvedenem javnem posvetovanju z deležniki se pripravi pregled naložb (angl. »investment overview«), v zvezi s katerimi namerava Republika Slovenija v naslednjih dveh koledarskih letih (z obeti do leta 2030) predložiti predloge naložb oziroma naložbenih shem na EIB oziroma Odbor za naložbe. Skupaj s pregledom naložb se na EIB predloži tudi povzetek izvedenega javnega posvetovanja. Po potrebi se pregled naložb posodobi, preden se posreduje EK kot priloga k letnem poročilu o izvajanju naložb, ki se financirajo iz Sklada za modernizacijo, ki se oddaja vsako leto do 30. aprila.

8.2.2 Postopek do prejema odločitve Komisije o izplačilu

Na podlagi javnega poziva za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030 (prva faza postopka dodeljevanja spodbud) ministrstvo pripravi indikativni seznam naložb.

Na podlagi indikativnega seznama naložb ter aktualne alokacije sredstev Sklada za modernizacijo za Republiko Slovenijo ministrstvo periodično pripravlja predloge posameznih naložb ali shem naložb in jih posreduje v pregled EIB in Odboru za naložbe, z namenom pridobitve odločitve EIB oziroma priporočila Odbora za naložbe za financiranje.

V tem postopku lahko ministrstvo predlagatelja pozove k dodatnim pojasnilom, dokumentaciji ali dokazilom, za katere meni, da so potrebna pri oddaji predloga naložbe za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo.

Na podlagi odločitve EIB o potrditvi prednostne naložbe oziroma priporočila Odbora za naložbe za financiranje neprednostne naložbe EK sprejme odločitev o izplačilu, s katero določi znesek sredstev Sklada za modernizacijo, ki se izplača posamezni naložbi ali za shemo naložb.

Uvrstitev projektnega predloga za posamezno naložbo na indikativni seznam naložb ni zagotovilo, da bo naložba dejansko potrjena s strani EIB oziroma Odbora za naložbe in prejela odločitev EK o izplačilu.

Predlagatelj postane upravičenec do podpore s sredstvi Sklada za modernizacijo, ko je izdana odločitev EK o izplačilu oziroma v primeru shem naložb, ko prejme sklep o dodelitvi spodbude in podpiše pogodbo o sofinanciranju projekta.

Ob upoštevanju višine razpoložljivih sredstev se bo pregled in morebitna posodobitev indikativnega seznama naložbe izvajala predvidoma enkrat letno, pri čemer bo preverjeno tudi aktualno stanje izvajanja projektnih predlogov, ki so na seznam že uvrščeni oziroma so že potrjeni za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo, z namenom, da ne bi prišlo do t. i. ustavljenih naložb v skladu s členom 10 Izvedbene uredbe (EU) 2020/1001.

8.2.3 Druga faza postopka dodeljevanja spodbud – neposredna potrditev projektov/naložb

Druga faza postopka dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo se izvede z objavo povabila k predložitvi vlog za neposredno potrditev projektov, uvrščenih na listo A indikativnega seznama naložb (v nadaljnjem besedilu: povabilo). Vlagatelji izdelajo vlogo za neposredno potrditev projektov na predpisanem obrazcu v skladu z Navodili za pripravo vloge za neposredno potrditev naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030 ter predložijo vsa zahtevana dokazila.

Vloge, ki izpolnjujejo vse dodatne pogoje za ugotavljanje upravičenosti, ki se preverjajo v okviru druge faze postopka dodeljevanja spodbud, so ponovno ocenjene v skladu z merili za ocenjevanje iz prve faze postopka dodeljevanja spodbud. Vloge, pri katerih doseženo število točk ni nižje za več kot 10 % od števila točk, doseženih v prvi fazi postopka dodeljevanja spodbud, se potrdijo s sklepom o izboru, z upravičencem pa se sklene pogodba o sofinanciranju projekta, ko so izpolnjeni vsi v sklepu o izboru navedeni pogoji za sklenitev pogodbe. Pri odločanju o dodelitvi finančnih spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo se smiselno uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

8.3 Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti

V okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud se pri obravnavi vlog projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030, ki je podlaga za predložitev shem naložb oziroma posameznih naložb na Evropsko investicijsko banko in Odbor za naložbe, upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti:

- skladnost projektnega predloga s predmetom in namenom javnega poziva (ob upoštevanju kriterijev osredotočenja sredstev Sklada za modernizacijo);
- skladnost projektnega predloga z evropsko in nacionalno zakonodajo in cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v veljavnem NEPN;
- zaključena finančna konstrukcija projektnega predloga (ob upoštevanju podpore s sredstvi Sklada za modernizacijo morajo biti zagotovljeni tudi ostali viri za izvedbo celotne naložbe);
- pravočasnost in popolnost vloge, v skladu z zahtevami javnega poziva.

V okviru druge faze postopka dodeljevanja spodbud se poleg splošnih pogojev za ugotavljanje upravičenosti na podlagi drugega odstavka 140. člena EZ-2 kot dodatni upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti:

- uvrstitev projektnega predloga na listo A indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030;
- skladnost naložbe oziroma podprte gospodarske dejavnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«;
- v primeru, ko gre za dodeljevanje državne pomoči v skladu z Uredbo (EU) 651/2014 in je vlagatelj veliko podjetje³⁵, predložitev obratnega hipotetičnega scenarija, iz katerega je razvidna presoja možnosti izvedbe naložbe s prejeto državno pomočjo in brez nje.

8.4 Dodatna merila za ocenjevanje

V okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud se vloga za projektni predlog, ki izpolnjuje dodatne pogoje za ugotavljanje upravičenosti, uvrsti v nadaljnji postopek ocenjevanja in točkuje na podlagi meril za izbor projektnih predlogov v okviru javnega poziva, ki so:

- vrsta naložbe (prednostna, neprednostna);
- predvidena vrednost sofinanciranja s sredstvi Sklada za modernizacijo;
- delež zaprošenih sredstev Sklada za modernizacijo;
- delež že zagotovljenih virov financiranja;
- zrelost naložbe.

Na podlagi doseženega števila točk se projektni predlog razvrsti na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030.

V okviru druge faze postopka dodeljevanja spodbude iz sredstev Sklada za modernizacijo (neposredna potrditev projekta) ni dodatnih meril za ocenjevanje vloge, temveč se ponovno preveri doseganje števila točk po merilih za ocenjevanje vlog iz prve faze postopka dodeljevanja spodbude. Vloga za neposredno potrditev projekta mora doseči najmanj 10 točk, število doseženih točk pa ne sme biti nižje za več kot 10 % od števila točk, doseženih v okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbude.

8.5 Opis ukrepov v okviru Sklada za modernizacijo

I. Shema OVE (del A): Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije – sončna in vetrna energija

Shema OVE (del A): Proizvodnja energije iz obnovljivih virov energije – sončna in vetrna energija	
Ukrep	Proizvodnja energije iz OVE – sončna in vetrna energija
Namen ukrepa	Namen ukrepa je podpora naložbam v gradnjo ali rekonstrukcijo naprav za proizvodnjo električne energije iz OVE, vključno z zmogljivostmi za shranjevanje energije, če je to del iste naložbe. Shema se osredotoča na proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, kot so sončna in vetrna energija, in podpira postavitev proizvodnih zmogljivosti OVE v netipičnih, zahtevnih okoljih, kot so degradirana območja, bregovi jezer, bregovi dovodnih in izpustnih kanalov hidroelektrarn, gladina jezer itd.

³⁵ Velikost podjetja se opredeli v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) 651/2014.

Cilj ukrepa	Glavni cilj ukrepa (sheme naložb) je podpreti namestitve novih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in s tem izkoristiti potencial naravnih virov energije, s ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za zagotovitev trajnostne in zanesljive oskrbe države z energijo. Shema naložb bo imela pomemben vpliv na spodbujanje ključnih naložb v nove zmogljivosti OVE v državi, saj jih bodo izvajali nekateri največji proizvajalci električne energije v Sloveniji. Vse naložbe, podprte s sredstvi Sklada za modernizacijo, morajo zagotavljati skladnost s cilji ETS direktive, cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119 ter dolgoročni cilji iz Pariškega sporazuma. Naložbe morajo izkazovati tudi skladnost s cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v veljavnem NEPN 2024.
Pravna podlaga ukrepa	– Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES, vključno z njenimi spremembami; – Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1001 z dne 9. julija 2020 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskih sistemov ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic, vključno z njenimi spremembami
Programska podlaga ukrepa	Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030
Umestitev v okviru programske podlage ukrepa	Ukrepi v okviru Sklada za modernizacijo: Shema OVE (del A)
Nosilec ukrepa	MOPE
Izvajalec ukrepa	MOPE
Trajanje	2024-2030
Oblika spodbude	Naložbeni transfer
Način/Postopek dodelitve spodbude	Dvofazni postopek: – <u>prva faza postopka dodeljevanja spodbud</u>: javni poziv za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi sklada; – <u>druga faza postopka dodeljevanja spodbud</u>: povabilo k oddaji vlog za neposredno potrditev projektov.
Splošni pogoji ugotavljanje upravičenosti	Spodbuda se dodeli pod pogoji, da naložba: 1. zagotavlja skladnost s cilji NEPN; 2. prispeva k razogljičenju in prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo; 3. upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852; 4. zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči, in 5. zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.
Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	V okviru <u>prve faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti: – skladnost projektnega predloga s predmetom in namenom javnega poziva (ob upoštevanju kriterijev osredotočenja sredstev Sklada za modernizacijo); – skladnost projektnega predloga z evropsko in nacionalno zakonodajo in cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v veljavnem NEPN; – zaključena finančna konstrukcija projektnega predloga (ob upoštevanju podpore s sredstvi Sklada za modernizacijo morajo biti zagotovljeni tudi ostali viri za izvedbo celotne naložbe); – pravočasnost in popolnost vloge, v skladu z zahtevami javnega poziva. V okviru <u>druge faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se kot dodatni upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti:

	– uvrstitev projektnega predloga na listo A indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030; – skladnost naložbe oziroma podprte gospodarske dejavnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«; – v primeru, ko gre za dodeljevanje državne pomoči v skladu z Uredbo (EU) 651/2014 in je vlagatelj veliko podjetje, predložitev obratnega hipotetičnega scenarija, iz katerega je razvidna presoja možnosti izvedbe naložbe s prejeto državno pomočjo in brez nje.
Merila za ocenjevanje	V okviru <u>prve faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se vloga oceni na podlagi meril za izbor projektnih predlogov v okviru javnega poziva, ki so: – vrsta naložbe (prednostna, neprednostna); – predvidena vrednost sofinanciranja s sredstvi Sklada za modernizacijo; – delež zaprošenih sredstev Sklada za modernizacijo; – delež že zagotovljenih virov financiranja; – zrelost naložbe. Na podlagi doseženega števila točk se projektni predlog razvrsti na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030.
Dodatna merila za ocenjevanje	V okviru <u>druge faze postopka dodeljevanja spodbude</u> (neposredna potrditev projekta) ni dodatnih meril za ocenjevanje vloge.
Vrste upravičenih stroškov	V okviru sheme OVE (del A) so upravičeni stroški naslednji: – načrtovanje/projektiranje naložb, analize stroškov in koristi, študije izvedljivosti itd., – gradbena, obrtniška in instalacijska dela, – strokovni nadzor, investicijski inženiring – do 3 % skupnih upravičenih stroškov, – oprema in druga opredmetena osnovna sredstva, – neopredmetena sredstva (programska oprema), – stroški informiranja in komuniciranja. Vsi stroški, upravičeni do financiranja iz Sklada za modernizacijo, morajo biti neposredno povezani s proizvodnjo električne energije iz sončne in vetrne energije ter (kjer je relevantno) s shranjevanjem energije. Neupravičeni stroški v okviru sheme OVE (del A) so: – nakup nepremičnin, – nakup rabljene opreme, pilotnih ali prototipnih naprav, – davek na dodano vrednost.
Upravičenci/Prejemniki spodbude	Upravičenci so nekatera največja javna podjetja za proizvodnjo energije v Sloveniji, ki so v lasti države (lista A).
Državna pomoč	DA
Vrsta pomoči	Državna pomoč po skupinski izjemi v skladu z Uredbo (EU) 651/2014
Pravna podlaga za dodelitev državne pomoči oz. pomoči de minimis	– 41. člen Uredbe (EU) 651/2014, vključno s spremembami in dopolnitvami – Pravilnik o dodeljevanju finančnih spodbud za spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje (Uradni list RS, št. 32/24 in 41/25), vključno s spremembami in dopolnitvami
Priglašena shema pomoči (št.)	Shema državne pomoči »Spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje« (št. priglasitve: BE01-2632535-2024), vključno s spremembami in dopolnitvami
Najvišja intenzivnost pomoči (delež sofinanciranja)	– 45 % priznanih upravičenih stroškov za naložbe v proizvodnjo obnovljivih virov energije,

	– 30 % priznanih upravičenih stroškov za naložbe v shranjevanje električne energije iz obnovljivih virov, pri čemer je shranjevanje energije povezano z obratom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov
Ocena finančnih sredstev	84,09 mio EUR
Vir financiranja	Sklad za modernizacijo
Predvideni projekti	Projektni predlogi na listi A indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030

II. Shema EE (del A): Posodobitev in razvoj prenosnega in distribucijskega električnega omrežja

Shema EE (del A): Posodobitev in razvoj prenosnega in distribucijskega električnega omrežja	
Ukrep	Modernizacija slovenskega prenosnega in distribucijskega omrežja električne energije
Namen ukrepa	Namen ukrepa je podpora modernizaciji slovenskega prenosnega in distribucijskega omrežja električne energije, ki jo sestavljajo različne povezane naložbe v srednjenapetostna (SN) in visokonapetostna (VN) omrežja, kot so: avtomatizacija, digitalizacija in razvoj prenosnega in distribucijskega omrežja električne energije, zamenjava in rekonstrukcija transformatorskih postaj, nadgradnja in rekonstrukcija stikališč, integracija sistemov daljinskega upravljanja, novogradnja, podaljšanje in zamenjava kabelskih vodov itd. V okviru sheme naložb bodo zlasti podprte naložbe, kot so: novogradnja, nadgradnja, obnova ali rekonstrukcija razdelilnih transformatorskih postaj 110/20 kilovoltov in 20 kilovoltov ter transformatorjev 110/20 kilovoltov, 110 kilovoltov plinsko izoliranih stikališč, razdelilnih postaj in transformatorskih postaj, daljnovodov, posodobitev sekundarne opreme, digitalizacija distribucijskih omrežij.
Cilj ukrepa	Cilj ukrepa (sheme naložb) je zagotoviti avtonomno, prožno in zanesljivo omrežje, ki bo prilagojeno razmeram na trgu in vse večjemu povpraševanju po zanesljivi oskrbi z električno energijo. Vse naložbe, podprte s sredstvi Sklada za modernizacijo, morajo zagotavljati skladnost s cilji ETS direktive, cilji iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119 ter dolgoročni cilji iz Pariškega sporazuma. Naložbe morajo izkazovati tudi skladnost s cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v posodobljenem NEPN 2024.
Pravna podlaga ukrepa	- Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES, vključno z njenimi spremembami; - Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1001 z dne 9. julija 2020 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskih sistemov ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic, vključno z njenimi spremembami
Programska podlaga ukrepa	Program finančnih spodbud za naložbe v podporo regijam in območjem, odvisnim od ogljika, ter modernizacijo v smeri pravičnega, zelenega prehoda v obdobju 2024–2030
Umestitev v okviru programske podlage ukrepa	Ukrepi v okviru Sklada za modernizacijo: Shema EE (del A)
Nosilec ukrepa	MOPE
Izvajalec ukrepa	MOPE
Trajanje	2024-2030
Oblika spodbude	Naložbeni transfer

Način/Postopek dodelitve spodbude	Dvofazni postopek: – <u>prva faza postopka dodeljevanja spodbud</u>: javni poziv za izbor projektnih predlogov za uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi sklada; – <u>druga faza postopka dodeljevanja spodbud</u>: povabilo k oddaji vlog za neposredno potrditev projektov.
Splošni pogoji ugotavljanje upravičenosti	Spodbuda se dodeli pod pogoji, da naložba: 1. zagotavlja skladnost s cilji NEPN; 2. prispeva k razogljičenju in prehodu v podnebno nevtralno gospodarstvo; 3. upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852; 4. zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči, in 5. zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.
Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti	V okviru <u>prve faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti: – skladnost projektnega predloga s predmetom in namenom javnega poziva (ob upoštevanju kriterijev osredotočenja sredstev Sklada za modernizacijo); – skladnost projektnega predloga z evropsko in nacionalno zakonodajo in cilji, ukrepi in morebitnimi naložbami, načrtovanimi v veljavnem NEPN; – zaključena finančna konstrukcija projektnega predloga (ob upoštevanju podpore s sredstvi Sklada za modernizacijo morajo biti zagotovljeni tudi ostali viri za izvedbo celotne naložbe); – pravočasnost in popolnost vloge, v skladu z zahtevami javnega poziva. V okviru <u>druge faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se kot dodatni upoštevajo naslednji pogoji za ugotavljanje upravičenosti: – uvrstitev projektnega predloga na listo A indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030; – skladnost naložbe oziroma podprte gospodarske dejavnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno«; – v primeru, ko gre za dodeljevanje državne pomoči v skladu z Uredbo (EU) 651/2014 in je vlagatelj veliko podjetje, predložitev obratnega hipotetičnega scenarija, iz katerega je razvidna presoja možnosti izvedbe naložbe s prejeto državno pomočjo in brez nje.
Merila za ocenjevanje	V okviru <u>prve faze postopka dodeljevanja spodbud</u> se vloga oceni na podlagi meril za izbor projektnih predlogov v okviru javnega poziva, ki so: – vrsta naložbe (prednostna, neprednostna); – predvidena vrednost sofinanciranja s sredstvi Sklada za modernizacijo; – delež zaprosenih sredstev Sklada za modernizacijo; – delež že zagotovljenih virov financiranja; – zrelost naložbe. Na podlagi doseženega števila točk se projektni predlog razvrsti na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030.
Dodatna merila za ocenjevanje	V okviru <u>druge faze postopka dodeljevanja spodbude</u> (neposredna potrditev projekta) ni dodatnih meril za ocenjevanje vloge.
Vrste upravičenih stroškov	V okviru sheme EE (del A) so upravičeni stroški naslednji: – načrtovanje/projektiranje naložb, analize stroškov in koristi, študije izvedljivosti itd., – gradbena, obrtniška in instalacijska dela (bodisi oddana zunanjim izvajalcem bodisi dela, ki jih opravi osebje investitorja), – strokovni nadzor, investicijski inženiring – do 3 % skupnih upravičenih stroškov, – oprema in druga opredmetena osnovna sredstva, – neopredmetena sredstva (programska oprema), – informiranje in komuniciranje.

	Vsi stroški, upravičeni do financiranja iz Sklada za modernizacijo, morajo biti neposredno povezani z modernizacijo prenosnega ali distribucijskega omrežja električne energije. Neupravičeni stroški v okviru sheme EE (del A) so: – nakup nepremičnin, – nakup rabljene opreme, pilotnih ali prototipnih naprav, – davek na dodano vrednost.
Upravičenci/Prejemniki spodbude	Upravičenci so nacionalni sistemski operaterji prenosnega sistema in sistemski operaterji distribucijskega sistema, ki so podjetja z izključnimi pravicami do opravljanja gospodarskih javnih storitev sistema oziroma distribucijskega operaterja v Sloveniji (lista A).
Državna pomoč	NE - naravni monopol v skladu z Zakonom o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21) in točko 375 Smernic Komisije o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo 2022 (UL C 80, 18.2.2022, str. 1–89) .
Vrsta pomoči	/
Pravna podlaga za dodelitev državne pomoči oz. pomoči de minimis	/
Priglašena shema pomoči (št.)	/
Najvišja intenzivnost pomoči (delež sofinanciranja)	50 % priznanih upravičenih stroškov oz. v skladu z intenzivnostjo pomoči, kot izhaja iz izračuna finančne vrzeli na ravni naložbe
Ocena finančnih sredstev	95,74 mio EUR
Vir financiranja	Sklad za modernizacijo
Predvideni projekti	Projektni predlogi na listi A indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024–2030

9 KOMPLEMENTARNO FINANCIRANJE V PODPORO ZELENEMU PREHODU

Z namenom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečanja energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov energije v bruto rabi končne energije ter celovitega energetskega prestrukturiranja lahko država zagotovi komplementarno financiranje v podporo zelenemu prehodu. To pomeni, da se za projekte, ki so bili izbrani ali visoko ocenjeni z dokazilom o kakovosti v okviru izbornih postopkov drugih finančnih mehanizmov, praviloma centraliziranih programov na ravni EU, za namen zapiranja finančne konstrukcije in uspešne izvedbe projektov lahko zagotovijo:

- nacionalna sredstva Sklada za podnebne spremembe v skladu z veljavnim Odlokom o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe ali
- druga evropska ali državna sredstva, vključno s sredstvi evropske kohezijske politike v skladu z Uredbo o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 21/23 in 13/25).

Kot dokazilo o kakovosti tovrstnih projektov se upošteva pridobljen pečat odličnosti, pečat suverenosti in podobno. Praviloma se komplementarno financiranje izbranih ali delno financiranje visoko ocenjenih projektov zagotovi z neposredno sklenitvijo pogodbe skladno s 106.j členom ZJF.

Pri tem se spodbude lahko v skladu z drugim odstavkom 140. člena EZ-2 dodelijo pod pogoji, da naložba:

- zagotavlja skladnost s cilji NEPN;
- prispeva k razogljičenju in prehodu v podnebno nevtralno gospodarstvo;
- upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852;
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči, in
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.

V okviru postopka dodeljevanja spodbud za komplementarno financiranje izbranih ali delno financiranje visoko ocenjenih projektov ni dodatnih pogojev za ugotavljanje upravičenosti in meril za ocenjevanje.

10 SPROTNO SPREMLJANJE IZVAJANJA PROGRAMA IN SPREMEMBE PROGRAMA

Izvajanje Programa spremlja Urad za spodbujanje zelenega prehoda na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, ki vsako leto do vključno 30. 3. pripravi letno poročilo o izvajanju Programa in ga predloži vodstvu ministrstva. Letno poročilo o izvajanju Programa zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra predhodnega leta. Pri tem poročevalec zlasti ugotovi:

- ✓ kako uspešno se izvaja Program (do katere mere dejanski doseženi rezultati izvajanja Programa dosegajo načrtovane cilje Programa);
- ✓ kako učinkovito se izvaja Program (s kakšnimi finančnimi in kadrovskimi viri ter v kakšnem časovnem roku so bili dejanski rezultati izvajanja Programa doseženi).

Prvo poročanje se začne v letu 2026 za leto 2025, zadnje poročanje se izvede leta 2031 za leto 2030.

Program se lahko po potrebi in glede na morebitne spremembe in dopolnitve pravnih in drugih podlag za izvajanje Programa ali ukrepov iz Programa sproti posodablja in spreminja. Prav tako so lahko podlaga za spremembe Programa ugotovitve iz letnih poročil o izvajanju Programa, ki lahko privedejo do:

- prilagoditve ciljev Programa,
- posodobitve ali prilagoditve kazalnikov rezultata Programa,
- prilagoditve obstoječih ali uvedbe novih ukrepov Programa.

11 KONTAKTNA TOČKA ZA IZVAJANJE IN SPREMLJANJE PROGRAMA

Kontaktna točka za izvajanje in spremljanje Programa

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Urad za spodbujanje zelenega prehoda, Sistemski sektor

ms.mope@gov.si

PRILOGE

Priloga 1: Pravne podlage in dokumenti

Priloga 2: Ključni elementi javnega poziva v okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud iz sredstev Sklada za modernizacijo

Priloga 3: Splošne in posebne določbe za dodeljevanje spodbud za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika

PRILOGA 1: PRAVNE PODLAGE IN DOKUMENTI

Evropski predpisi in dokumenti:

- Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L št. 433I z dne 22. 12. 2020, str. 11), zadnjič spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L št. 2024/765 z dne 29. 2. 2024);
- Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L št. 433I z dne 22. 12. 2020, str. 1), zadnjič popravljena s Popravkom Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L št. 2023/90149 z dne 5. 12. 2023);
- Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L št. 2024/2509 z dne 26. 9. 2024);
- Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L št. 231 z dne 30. 6. 2021, str. 159), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L, 2024/795 z dne 29. 2. 2024);
- drugi delegirani in izvedbeni akti, ki jih Komisija sprejme v skladu s 113. in 114. členom Uredbe (EU) 2021/1060;
- Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (UL L št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 391);
- Smernice o načelih, merilih in okvirnih lestvicah, ki se morajo uporabljati v zvezi s finančnimi popravki, ki jih Komisija izvede v skladu s členoma 99 in 100 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006, z dne 11. julija 2006, objavljene na https://www.eu-skladi.si/sl/dokumenti/navodila/skmbt_c654e16032914450.pdf;
- Sklep Komisije z dne 14. maja 2019 o opredelitvi smernic za določanje finančnih popravkov, ki jih je treba uporabiti za odhodke, ki jih financira Unija, zaradi neupoštevanja veljavnih pravil o javnem naročanju in Priloga k Sklepu Komisije z dne 14. maja 2019 o opredelitvi smernic za določanje finančnih popravkov, ki jih je treba uporabiti za odhodke, ki jih financira Unija, zaradi neupoštevanja veljavnih pravil o javnem naročanju, objavljena na spletni strani https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/guidance/GL_corrections_pp_irregularities_SL.pdf in https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/guidance/GL_corrections_pp_irregularities_anne_x_SL.pdf;
- Sporazum o partnerstvu med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021–2027, št. CCI 2021SI16FFPA001, z dne 12. 9. 2022, objavljen na spletni strani

<https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/kljucni-dokumenti/programski-dokumenti-za-obdobje-2021-2027/>;

- Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, št. CCI 2021SI16FFPR001, z dne 22. 11. 2024, objavljen na spletni strani <https://evropskasredstva.si/evropska-kohezijska-politika/kljucni-dokumenti/programski-dokumenti-za-obdobje-2021-2027/>;
- Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 198 z dne 22. 6. 2020, str. 13), zadnjič popravljena s Popravkom Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L št. 2024/90104 z dne 15. 2. 2024) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2020/852);
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 z dne 4. junija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da gospodarska dejavnost bistveno prispeva k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, ter za ugotavljanje, ali ta gospodarska dejavnost ne škoduje bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev (UL L št. 442 z dne 9. 12. 2021, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2485 z dne 27. junija 2023 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 z določitvijo dodatnih tehničnih meril za pregled za določitev pogojev, pod katerimi se šteje, da določene gospodarske dejavnosti bistveno prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb ali prilagajanju podnebnim spremembam, in za ugotavljanje, ali te gospodarske dejavnosti ne škodujejo bistveno kateremu od drugih okoljskih ciljev (UL L št. 2023/2485 z dne 21. 11. 2023);
- Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L št. 119 str. 4. 5. 2016, str. 1), zadnjič popravljena s Popravkom Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L št. 127 z dne 23. 5. 2018, str. 2) (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2016/679);
- Uredba (EU) 2022/2039 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o spremembi uredb (EU) št. 1303/2013 in (EU) 2021/1060 glede dodatne prožnosti za obravnavanje posledic vojaške agresije Ruske federacije FAST (prožna pomoč za ozemlja) – CARE (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2022, str. 23);
- Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015, str. 73), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1640 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o mehanizmi, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849 (UL L, 2024/1640 z dne 19.6.2024) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/849);

- Obvestilo Komisije Smernice o izogibanju in obvladovanju nasprotja interesov v skladu s finančno uredbo (2021/C 121/01), objavljeno na [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409\(01\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)&from=SL);
- Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, str. 32), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2024/795 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo (platforma STEP) in spremembi Direktive 2003/87/ES ter uredb (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 in (EU) 2021/241 (UL L št. 2024/795 z dne 29. 2. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2003/87/ES);
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1001 z dne 9. julija 2020 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskega sistema ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic (UL L št. 221 z dne 10. 7. 2020, str. 107), zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/2606 z dne 22. novembra 2023 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2020/1001 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z delovanjem sklada za modernizacijo, namenjenega podpori naložbam za modernizacijo energetskega sistema ter izboljšanje energijske učinkovitosti nekaterih držav članic (UL L št. 2023/2606 z dne 23. 11. 2023);
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final z dne 11. decembra 2019),
- Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila), (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1, v nadaljnjem besedilu: evropska podnebna pravila);
- Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev), (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 82), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1711 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi direktiv (EU) 2018/2001 in (EU) 2019/944 glede izboljšanja zasnove trga električne energije v Uniji (UL L št. 2024/1711 z dne 26. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2018/2001);
- Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L št. 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1), zadnjič spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/807 z dne 15. decembra 2022 o spremembi faktorja primarne energije za električno energijo pri uporabi Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 101 z dne 14. 4. 2023, str. 16), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2012/27/EU);
- vse objavljene spremembe in dopolnitve navedenih podlag in dokumentov.

Nacionalni predpisi in dokumenti:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10, 76/23 in 24/25 – ZFisP-1);
- Proračun Republike Slovenije za leto 2025 (Uradni list RS, št. 123/23 in 104/24);
- Proračun Republike Slovenije za leto 2026 (Uradni list RS, št. 104/24);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2025 in 2026 (Uradni list RS, št. 104/24 in 17/25 – ZFO-1E);
- Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDOsk, 3/22, 29/22 – ZUOPDCE, 40/23 – ZDavPR-B, 122/23 in 104/24);
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15, 14/18, 121/21, 10/22, 74/22 – odl. US, 100/22 – ZNUZSZS, 28/23 in 88/23 – ZOPNN-F);
- Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-1I, 60/17 in 72/19);
- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb);
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22; v nadaljnjem besedilu: ZVOP-2);
- Zakon o poslovni skrivnosti (Uradni list RS, št. 22/19);
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri);
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22);
- Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US, 102/23 in 25/25 – odl. US);
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in Izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov (Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 10/08);
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV);
- Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A; v nadaljnjem besedilu);
- Energetski zakon (Uradni list RS, št. 38/24);
- Zakon o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21);
- Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21, 121/22 – ZUOKPOE in 102/24);
- Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20);
- Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 78/23 in 95/24);
- Zakon o dostopnosti do proizvodov in storitev za invalide (Uradni list RS, št. 14/23);
- Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 54/15, 6/16 – popr., 38/16, 27/17, 23/20, 91/20, 95/21, 186/21, 105/22 – ZZNŠPP, 16/23 in 107/24 – odl. US);
- Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631);

- Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS št. 21/23 in 13/25);
- Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19, 121/21 in 132/23);
- Uredba o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11);
- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16);
- Uredba o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22);
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2);
- Uredba o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22, 135/22, 77/23 in 24/24);
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24);
- Pravilnik o metodah za določanje prihrankov energije (Uradni list RS, št. 57/21);
- Pravilnik o dodeljevanju finančnih spodbud za spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje (Uradni list RS, št. 32/24 in 41/25);
- Pravilnik o projektni in drugi dokumentaciji ter obrazcih pri graditvi objektov (Uradni list RS, št. 30/23);
- Sistemska obratovalna navodila za distribucijski sistem električne energije (Uradni list RS, št. 77/24);
- Shema državne pomoči »Spodbujanje energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom ter energijsko učinkovito daljinsko ogrevanje oziroma hlajenje« (št. priglasitve: BE01-2632535-2024);
- vse objavljene spremembe in dopolnitve navedenih podlag in dokumentov.

PRILOGA 2: KLJUČNI ELEMENTI JAVNEGA POZIVA V OKVIRU PRVE FAZE POSTOPKA DODELJEVANJA SPODBUD IZ SREDSTEV SKLADA ZA MODERNIZACIJO

V nadaljevanju so predstavljeni ključni elementi javnega poziva, ki se (vsakokrat) izvede za potrebe oblikovanja indikativnega seznama naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030.

Predmet in namen javnega poziva

Predmet javnega poziva je ovrednotenje in izbor projektnih predlogov za naložbe v modernizacijo energijskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti v Republiki Sloveniji, ki se bodo uvrstili na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo v obdobju 2024-2030.

Namen javnega poziva je na podlagi prejetih projektnih predlogov izbrati tiste, ki v največji možni meri prispevajo k doseganju ciljev ETS direktive, ciljem iz sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru in Uredbe (EU) 2021/1119, dolgoročnim ciljem iz Pariškega sporazuma ter ciljem NEPN.

Predlagatelji

Predlagatelji projektnih predlogov so lahko pravne osebe javnega ali zasebnega prava, vključno z neposrednimi in posrednimi proračunskimi uporabniki.

Obdobje za porabo sredstev

Dodeljena sredstva Sklada za modernizacijo je možno porabiti predvidoma v obdobju od 2024 do vključno 2030 oziroma skladno z odločitvijo EK o izplačilu.

Upravičeni stroški

Projektni predlogi, ki se na podlagi predmetnega poziva uvrstijo na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo, morajo predstavljati tržno izvedljive naložbe, pri čemer morajo biti vključene zrele tehnologije. Predlagane tehnologije morajo delovati v operativnem okolju pod primerljivimi pogoji in obsegom ter razpolagati z ustreznimi referencami.

Stroški so lahko upravičeni le v okviru upravičenega namena, kot ga določa člen 10d(1) ETS direktive.

Povračljiv davek na dodano vrednost in stroški plač javnih uslužbencev niso upravičen strošek.

Posamezna neprednostna naložba je lahko podprta s sredstvi Sklada za modernizacijo do največ 70 % upravičenih stroškov, pod pogojem, da so ostali stroški kriti z viri zasebnih pravnih subjektov.

Pogoji za ugotavljanje upravičenosti

Upoštevajo se pogoji za ugotavljanje upravičenosti v okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud, kot jih opredeljuje poglavje 8.3 Programa. Vloge, ki ne izpolnjujejo pogojev za ugotavljanje upravičenosti, so zavrnjene.

Merila za ocenjevanje vlog projektnih predlogov

Upoštevajo se merila za izbor projektnih predlogov v okviru prve faze postopka dodeljevanja spodbud, kot jih opredeljuje poglavje 8.4 Programa.

Za potencialno uvrstitev na indikativni seznam naložb za sofinanciranje s sredstvi Sklada za modernizacijo mora popolna in pravočasna vloga za posamezni projektni predlog, ki izpolnjuje pogoje za ugotavljanje upravičenosti, na podlagi navedenih meril doseči najmanj 10 točk.

Število doseženih točk posamezne vloge ne pomeni prednosti projektnega predloga pri izvedbi druge faze postopka dodeljevanja spodbude, tj. neposredne potrditve projekta.

Izpolnjevanje »načela, da se ne škoduje bistveno«

Dokazovanje skladnosti z »načelom, da se ne škoduje bistveno« se oceni v prvi fazi postopka dodeljevanja spodbud tik pred uvrstitvijo projektnega predloga na indikativni seznam naložb. V kolikor se izkaže, da projektni predlog že iz naslova dejavnosti ali narave ukrepa ne izpolnjuje meril iz člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, se tak projektni predlog ne uvrsti na indikativni seznam naložb.

PRILOGA 3: SPLOŠNE IN POSEBNE DOLOČBE ZA DODELJEVANJE SPODBUD ZA NALOŽBE V SPODBUJANJE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVEGA VODIKA

Na podlagi tega Programa se kot državne pomoči za varstvo okolja in v skladu z 41. členom Uredbe (EU) 651/2014 dodeljujejo spodbude za ukrepe, ki so naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika, ki lahko zajemajo:

- **naložbe v proizvodnjo obnovljivega vodika,**
- **naložbe v namensko infrastrukturo za prenos ali distribucijo obnovljivega vodika ter**
- **naložbe v skladišča za obnovljivi vodik.**

V skladu 102c. točko 2. člena Uredbe (EU) 651/2014 pomeni obnovljivi vodik »*vodik, proizveden iz energije iz obnovljivih virov v skladu z metodologijami, določenimi za obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, v Direktivi (EU) 2018/2001*«.

Izrazi, ki niso opredeljeni s tem Programom, imajo enak pomen kot izrazi, ki so opredeljeni v predpisih, ki urejajo področje javnih financ, državnih pomoči, pomoči de minimis, učinkovite rabe energije, obnovljivih virov energije, oskrbe z električno energijo in druga področja energetike.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Vrsta pomoči

Spodbude za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika, ki se dodeljujejo kot državne pomoči na podlagi tega Programa, se dodeljujejo kot pomoči za varstvo okolja.

Oblika spodbude

Spodbude za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se dodeljujejo kot pomoči po shemi državne pomoči in sicer v obliki nepovratnih sredstev kot investicijski transferji ali subvencije.

Način/Postopek dodeljevanja spodbude

Spodbude po tem Programu v skladu z drugim odstavkom 141. člena EZ-2 dodeljuje ministrstvo, pristojno za energijo. Ministrstvo dodeljuje spodbude na podlagi javnega razpisa, javnega poziva oziroma povabila ali neposredne potrditve po postopkih dodeljevanja sredstev po zakonu, ki ureja javne finance.

V skladu s prvim odstavkom EZ-2 se pri dodeljevanju spodbud, ki se dodeljujejo iz sredstev evropske kohezijske politike oziroma iz sredstev Sklada za modernizacijo, upoštevajo tudi pravila in postopki iz predpisov, ki veljajo za izvajanje evropske kohezijske politike, oziroma iz predpisov, ki veljajo za Sklad za modernizacijo. Pri dodelitvi ministrstvo kot dajalec državne pomoči upošteva Uredbo (EU) 651/2014, zlasti 41. člen in Poglavje I predmetne uredbe.

Upravičenci

Do spodbud za izvedbo naložb v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika so upravičeni samostojni podjetniki posamezniki ter pravne osebe javnega in zasebnega prava, v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in zadruge, v skladu z zakonom, ki ureja zadruge, ki opravljajo gospodarsko dejavnost (v nadaljnjem besedilu: podjetje).

Kot gospodarska dejavnost se šteje vsaka dejavnost, v okviru katere se na trgu ponuja blago ali storitve, ne glede na to, ali je dejavnost donosna ali ne. Upravičenec, ki opravlja gospodarske in negospodarske dejavnosti, se obravnava kot podjetje le v povezavi z gospodarskimi dejavnostmi.

Vrste upravičenih stroškov

Pomoč za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se dodeli za novo nameščene ali prenovljene zmogljivosti. Znesek pomoči je neodvisen od proizvodnje.

Upravičeni stroški za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika so skupni stroški naložbe. Ministrstvo lahko podrobneje opredeli upravičene in neupravičene stroške v postopku dodeljevanja spodbud.

Pri dodeljevanju pomoči iz sredstev evropske kohezijske politike so vrste upravičenih stroškov podrobneje opredeljene v [Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, verzija 1.2, avgust 2024](#), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami.

Spodbujevalni učinek

Državna pomoč za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se lahko dodeli le za naložbe, ki imajo spodbujevalni učinek. Šteje se, da ima državna pomoč spodbujevalni učinek, če vlagatelj predloži pisni zahtevek za državno pomoč pred začetkom izvajanja naložbe. Zahtevek za odobritev državne pomoči mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- ime in velikost podjetja (za opredelitev velikosti podjetja se uporablja Priloga I Uredbe (EU) 651/2014);
- opis naložbe, vključno z datumi začetka in zaključka;
- lokacija naložbe;
- seznam stroškov naložbe;
- vrsta pomoči in znesek javnega financiranja, potrebnega za naložbo.

Za začetek izvajanja naložbe se šteje trenutek, ko je sklenjena prva pravno zavezujoča zaveza za začetek del oziroma dejavnosti v zvezi z naložbo. Začetek del pomeni bodisi začetek gradbenih del v okviru naložbe bodisi drugo pravno zavezujočo zavezo za naročilo opreme ali vsako drugo zavezo, zaradi katere naložbe ni več mogoče preklicati, če ta nastopi pred začetkom gradbenih del. Nakup zemljišča in pripravljala dela, kot sta pridobivanje dovoljenj in opravljanje predhodnih študij izvedljivosti, se ne štejejo za začetek del.

Individualna državna pomoč za velika podjetja ima spodbujevalni učinek, če je izpolnjen pogoj iz prejšnjega odstavka in je iz predložene dokumentacije prijavitelja razvidno, da gre za doseganje enega ali več naslednjih rezultatov:

- bistvena razširitev obsega naložbe zaradi pomoči ali
- bistveno povečanje skupnega zneska, ki ga bo upravičenec porabil za naložbo zaradi pomoči ali
- bistveno povečanje hitrosti zaključka zadevne naložbe.

Splošni pogoji za ugotavljanje upravičenosti

Spodbuda za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se v skladu s prvim odstavkom 140. člena EZ-2 dodeli pod splošnimi pogoji za ugotavljanje upravičenosti, in sicer, da naložba:

- prispeva k cilju iz 2. člena Uredbe (EU) 2021/1056;
- izhaja iz ONPP, potrjenega v okviru programa za izvajanje evropske kohezijske politike;
- zagotavlja skladnost s cilji NEPN;
- prispeva k prehodu v podnebno nevtrarno gospodarstvo;
- upošteva načelo, da se ne škoduje bistveno v skladu s 17. členom Uredbe (EU) 2020/852;
- upošteva druga horizontalna načela za izbor projektov, kot izhajajo iz podlag na področju izvajanja evropske kohezijske politike;
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo dodeljevanje državne pomoči in
- zagotavlja skladnost s predpisi, ki urejajo javne finance.

Splošna merila za ocenjevanje

Pri dodeljevanju pomoči iz sredstev evropske kohezijske politike se zagotovi zastopanost vseh ali določenih posameznih meril za ocenjevanje iz [Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025](#), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetski prehod ONPP SAŠA.

Pri dodeljevanju pomoči iz sredstev drugih evropskih ali nacionalnih finančnih mehanizmov se zagotovi zastopanost enega ali več naslednjih meril:

- količine prihranjene primarne energije;
- količine energije, proizvedene iz obnovljivih virov;
- količine izpustov toplogrednih plinov;
- stroškovne učinkovitosti, izražene kot višina spodbude na enoto zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali visoko učinkovite soproizvodnje ali energijsko učinkovitega daljinskega ogrevanja oziroma hlajenja.

Intenzivnosti pomoči oz. najvišji delež sofinanciranja po posameznih vrstah ukrepov

Za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika intenzivnost pomoči ne sme presegati:

- 45 % upravičenih stroškov za naložbe v proizvodnjo obnovljivega vodika;
- 30 % upravičenih stroškov za druge naložbe (naložbe v namensko infrastrukturo za prenos ali distribucijo obnovljivega vodika ter naložbe v skladišča za obnovljivi vodik).

Intenzivnost pomoči se za naložbe iz prvega in prejšnjega odstavka lahko poveča za 20 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno malim podjetjem, in za 10 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno srednje velikim podjetjem, pri čemer se za opredelitev velikosti podjetja uporablja Priloga I Uredbe (EU) 651/2014.

Intenzivnost pomoči lahko doseže 100 % upravičenih stroškov, če je pomoč dodeljena v konkurenčnem postopku zbiranja ponudb³⁶, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje:

- a) dodelitev pomoči temelji na objektivnih, jasnih, preglednih in nediskriminatornih merilih za upravičenost in izbor, ki so predhodno opredeljena in objavljena vsaj šest tednov pred rokom za predložitev vlog, da se omogoči učinkovita konkurenca;
- b) med izvajanjem sheme se v primeru postopka zbiranja ponudb, pri katerem vsi ponudniki prejmejo pomoč, zasnova navedenega postopka popravi, da se ponovno vzpostavi učinkovita konkurenca v naslednjih postopkih zbiranja ponudb, na primer z zmanjšanjem proračuna ali obsega;
- c) naknadne prilagoditve izida postopka zbiranja ponudb (kot so nadaljnja pogajanja o rezultatih ponudb ali racioniranje) se izključijo;
- d) vsaj 70 % vseh izbirnih meril, ki se uporabljajo za razvrščanje ponudb in za dodelitev pomoči v konkurenčnem postopku zbiranja ponudb, se opredeli v smislu pomoči na enoto zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali visoko učinkovite soproizvodnje.

Intenzivnost državnih pomoči se podrobneje določi v postopku dodeljevanja spodbud glede na razpoložljiva sredstva.

Najvišji znesek pomoči

Državne pomoči za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se lahko dodelijo do zneska 30 milijonov EUR na podjetje in na naložbeni projekt.

Omejitve pri dodeljevanju pomoči

Do državnih pomoči za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika po tem Programu niso upravičena podjetja, dejavna v sektorjih:

1. ribištva in akvakulture;
2. primarne kmetijske proizvodnje;
3. predelave in trženja kmetijskih proizvodov v primerih, kadar je:
 - a) znesek pomoči določen na podlagi cene oziroma količine takih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih je na trg dalo zadevno podjetje,
 - b) državna pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;
4. aktivnosti za lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov;
5. proizvodnje jedrske energije.

Državnih pomoči se ne dodeli upravičencu, če:

1. gre za »podjetje v težavah«, za katero velja vsaj ena od naslednjih okoliščin:
 - a) če je v primeru družbe z omejeno odgovornostjo (razen malega in srednje velikega podjetja (v nadaljnjem besedilu: MSP), ki obstaja manj kot tri leta) zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica vpisanega osnovnega kapitala. To je v primeru, ko nakopičene izgube, ki

³⁶ V skladu z 38. točko 2. člena Uredbe (EU) 651/2014 »konkurenčni postopek zbiranja ponudb« pomeni nediskriminatorni postopek zbiranja ponudb, ki določa sodelovanje zadostnega števila podjetij, pomoč pa je dodeljena na podlagi prve ponudbe, ki jo predloži ponudnik, ali pa končne cene. Poleg tega je proračun ali obseg v zvezi s postopkom zbiranja ponudb zavezujoča omejitev, tako da vsi upravičenci ne morejo prejeti pomoči.

se odštejejo od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo kot del lastnih sredstev družbe), povzročijo negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala. Za namene te določbe se »družba z omejeno odgovornostjo« nanaša predvsem na vrste podjetij iz [Priloge I k Direktivi 2013/34/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi [Direktive 2006/43/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi [direktiv Sveta 78/660/EGS](#) in [83/349/EGS](#) (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2013/34/EU](#)), »osnovni kapital« pa vključuje po potrebi vse vplačane presežke kapitala;

- b) če je v primeru družbe, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica njenega kapitala, kot je prikazan v računovodskih izkazih družbe. Za namene te določbe se »družba, v kateri vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe« nanaša predvsem na vrste podjetij iz [Priloge II k Direktivi 2013/34/EU](#);
 - c) če je upravičenec trajneje nelikviden ali dolgoročno plačilno nesposoben ali če izpolnjuje pogoje za uvedbo postopkov v zvezi z insolventnostjo na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje;
 - d) če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in posojila še ni vrnilo ali prekinilo jamstva ali če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in je še vedno predmet načrta prestrukturiranja;
 - e) če je v primeru podjetja, ki ni MSP, v zadnjih dveh letih:
 - f) knjigovodsko razmerje med dolгови in lastnim kapitalom večje od 7,5 in
 - g) razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) in kritjem obresti nižje od 1,0;
2. je podjetje insolventno ali v stanju kapitalske neustreznosti v skladu s predpisi o finančnem poslovanju podjetij;
 3. je zoper podjetje uveden postopek prisilne poravnave, stečajni postopek ali postopek likvidacije;
 4. je podjetje navedeno na seznamu subjektov, s katerimi državni organi ne smejo poslovati v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje korupcije;
 5. ima podjetje neporavnane obveznosti do Republike Slovenije v zvezi s plačili obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, v vrednosti 50 eurov ali več, pri čemer se šteje, da upravičenec ne izpolnjuje navedenih obveznosti tudi, če nima predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do roka za oddajo vloge v postopku dodeljevanja spodbud;
 6. je podjetje ob oddaji vloge za dodelitev spodbude v postopku pridobivanja ali prejema finančno pomoč za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah;
 7. ima podjetje neporavnan nalog za vračilo preveč izplačane državne pomoči ali pomoči po pravilu de minimis na podlagi poziva ministrstva, pristojnega za finance;
 8. ima podjetje neporavnan nalog za vračilo izplačane pomoči zaradi sklepa Evropske komisije o razglasitvi pomoči iste države članice za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgom.

Državnih pomoči se ne dodeli upravičencu v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z izvozom v tretje države ali države članice, ki so neposredno povezane z izvoženimi količinami, ustanovitvijo ali delovanjem distribucijske mreže ali drugimi tekočimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo.

Kumulacija pomoči

Pri dodelitvi državnih pomoči za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se upoštevajo najvišje dovoljene intenzivnosti pomoči za sofinanciranje upravičenih stroškov v okviru posameznih vrst ukrepov ter skupni znesek državne pomoči za dejavnost, naložbo ali podjetje, ki prejema pomoč. Skupna višina dodeljenih sredstev državne pomoči za iste upravičene stroške ne sme presegati zgornje meje intenzivnosti državne pomoči, ki jo določajo predpisi s področja državnih pomoči, ne glede na to, iz katerih proračunskih virov je pomoč dodeljena.

Dodelitev državnih pomoči ni združljiva s pomočjo de minimis ali drugo državno pomočjo za iste upravičene stroške, če bi bile s tem presežene dovoljene meje intenzivnosti pomoči iz tega Programa za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika.

Vlagatelj je dolžan v postopku dodeljevanja spodbud pred dodelitvijo sredstev ministrstvo seznaniti o vseh državnih pomočeh in pomočeh de minimis, ki jih je ali bo prejel za iste upravičene stroške na podlagi tega Programa ali drugih predpisov.

Državna pomoč, dodeljena za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika na podlagi tega Programa, se lahko kumulira:

- z vsako drugo državno pomočjo, če se ti ukrepi nanašajo na različne opredeljene upravičene stroške;
- z vsako drugo državno pomočjo v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, če se s tako kumulacijo ne preseže največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči iz tega Programa za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika.

Izjave in obveščanje prejemnikov pomoči

Ministrstvo pred dodelitvijo državne pomoči za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika od vlagatelja pridobi pisno izjavo o vseh drugih že prejetih ali zaprosenih državnih pomočeh za iste upravičene stroške in pomočeh de minimis, ki jih je že prejel ali so mu bile dodeljene na podlagi Uredbe (EU) 651/2014, [Uredbo Komisije \(EU\) št. 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis \(UL L št. 2023/2831 z dne 15. 12. 2023\)](#) ali drugih uredb de minimis v obdobju zadnjih treh let.

Ministrstvo prejemnika državne pomoči pisno obvesti, da je pomoč dodeljena kot državna pomoč po 41. členu Uredbe (EU) 651/2014 o splošnih skupinskih izjemah.

Spremljanje prejemnikov pomoči

Dodeljevanje državne pomoči za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika se ustavi, že prejeta sredstva pa se upoštevajo kot nenamensko porabljena, v primerih, ko prejemnik državne pomoči:

- naložbe oziroma sofinancirane aktivnosti ne bi izvedel,

- nima poravnanih vseh obveznosti zaradi sklepa Komisije o razglasitvi pomoči za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgov,
- ob sklenitvi pogodbe za dodelitev pomoči ni dal resničnih podatkov oziroma je podal zavajajoče izjave,
- izvede druge kršitve in nepravilnosti.

Prejemnik državne pomoči ob nenamenski porabi sredstev v primerih iz prejšnjega odstavka že prejeta sredstva vrne v proračun skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Prejemnik državne pomoči zagotovi, da redno izpolnjuje vse obveznosti do Republike Slovenije v zvezi s plačili obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti. V nasprotnem primeru ministrstvo začasno prekine izplačevanje državne pomoči, dokler prejemnik ne dostavi potrdila pristojnega organa o izpolnitvi teh obveznosti.

Vodenje evidenc in poročanje

Za zagotovitev preglednosti na področju državnih pomoči ministrstvo v okviru postopka dodeljevanja spodbud vzpostavi in vodi evidenco o dodeljenih državnih pomočeh, ki jo objavi na svoji spletni strani.

Evidence o dodeljenih državnih pomočeh se hranijo deset let od datuma dodelitve pomoči.

Ministrstvo v skladu s predpisi, ki urejajo področje državnih pomoči, poroča ministrstvu, pristojnemu za finance, o dodeljenih državnih pomočeh ter rezultatih in učinkih državnih pomoči v 30 dneh po dodelitvi državne pomoči

II. POSEBNE DOLOČBE

Dodatni pogoji za ugotavljanje upravičenosti

Pomoč za naložbe v proizvodnjo vodika je izvzeta iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe samo za naprave, ki proizvajajo izključno obnovljivi vodik. Pri projektih na področju obnovljivega vodika, ki jih sestavljajo elektrolizator in ena ali več enot za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov za eno samo točko povezave na omrežje, zmogljivost elektrolizatorja ne presega skupne zmogljivosti enot za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Pomoč za naložbe lahko zajema namensko infrastrukturo za prenos ali distribucijo obnovljivega vodika ter skladišča za obnovljivi vodik.

Glede na relevantnost se zagotovi zastopanost pogojev za ugotavljanje upravičenosti iz [Meril za izbor operacij v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji, verzija 2.0, marec 2025](#), vključno z vsemi spremembami in dopolnitvami, ki se nanašajo na doseganje cilja pravični energetskega prehoda ONPP SAŠA.

Dodatna merila za ocenjevanje

V okviru postopka dodeljevanja spodbud za naložbe v spodbujanje energije iz obnovljivega vodika ni dodatnih meril za ocenjevanje vlog.